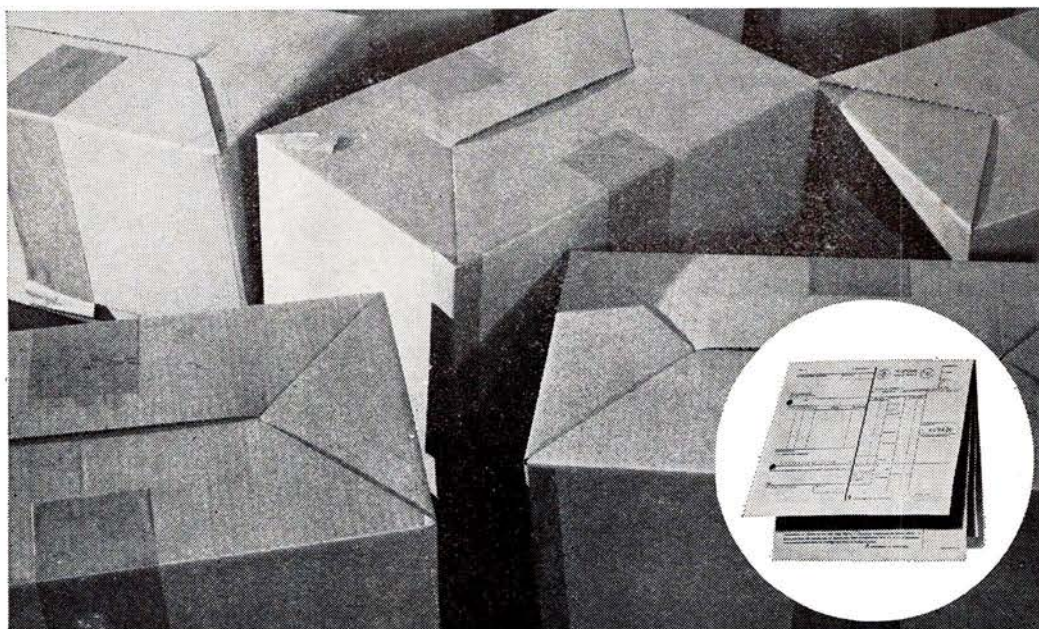

Jernbane-Bladet

hurtigt enkelt

PARAGONS FRAGTBREVSYSTEM

Forenklet udskrivning, idet alle bilag: Fragtbrev, kvittering etc. er samlet i ét sæt med indlagt CARBO-LET (éngangs-carbon) klar til brug.

Sættet kan udfyldes i én skrivning i hånden eller på skrivemaskine med tydelige og let læselige kopier gennem hele sættet.

Fortrykt nummerering giver sikkerhed og kontrol. Dette er af særlig stor betydning ved efterkravsforsendelser. PARAGON FRAGTBREVE kan ved gennemslagstryk forsynes med afsender, mærke og indholdsfortegnelse.

NØRREBROGADE 66-68
DAMAGERVEJ 23

2200 KØBENHAVN N
8260 VIBY J.

TLF.: (01) 39 33 22
TLF.: (06) 11 07 66

PARAGON A/S
SPECIALTRYKKERI FOR SYSTEMFORMULARER

29. ÅRGANG

5

MAJ 1972

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Vi mødes i

E-B-M
og BUKSEKÆLDEREN
 Østergade 1 - Århus - Tlf. 12 17 77

Vi handler i...

MEJERIUDSALGET
 ved L. Sørensen
 Stadion Allé 33 . Århus . Tlf. 12 76 54
 1. kl.s kolonial, mejeriprodukter samt
 lækkert brød og kager, øl og sodavand

Vor leverandør er...

ORCHIDEENS BLOMSTER
 ved Inge Nielsen
 Frederiks Allé 85 . Århus . Tlf. 12 15 73
 Alt i årstidens blomster - buketter
 samt krans og dekorationer ...

Vi handler i...

» **EKKO** «
Vin- og Tobaksforretning
 ved M. Christensen og G. Laursen
 Tamperdalsvej 1 . Århus . Tlf. 16 44 46
 Stort udvalg i tobakker - cigarer - piber
 Vine og spirituosa - Ekstrafin kaffe

Købmand E. BACHMANN
 Sønderport 1, Århus - Tlf. 14 22 47
**Alt i 1. kl.s kolonial - konserves - vine
 spirituosa samt dybfrost**
NB. Prøv vor ekstrafine KAFFE

Damerne går ind til ...

EKKO SALONEN
 ved Ulla Sørensen
 Ekkodalen 5 . Århus . Tlf. 16 52 32
 1. kl.s individuel behandling udføres

»DERES BAGER ...«

H. C.s BAGERI
 Rosenkrantzgade 19, Århus. Tlf. 137301
Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

AUTOOPRETNING - RUSTSKADER
 - så kør til ...

BAHNSENS AUTOOPRETNING
 Thunøgade 19 . Århus . Tlf. 13 55 46
 Håndværks-kvalitet til rimelige priser

AARHUS CROM TEKNIK

ved Leon Sørensen
 Rosenkrantzgade 1 . Telefon 12 69 30
 Slibning - Fornikling - Forkromning

KIRSTEN KRAGELUND

Tandlæge Kjærtinge's efft.
 Østergade 30 - Århus - Tlf. 12 04 73

TØJ TIL FAR OG JUNIOR
 så gå til .....

Nørregade 34 - Århus - Tlf. 13 32 02
 Under Baldakinen i Nørregade

Når det gælder
 fod- og skønhedspleje anbefales ...

Salon BENTE
 ved Bente Jensen
 eksam. fodplejer
 Randersvej 104 . Århus . Tlf. 16 26 86

Stereo - Hi-Fi - TV - Båndoptagere
 i de førende mærker ...

FJERNSYNS-SERVICE
 Jægergårdsgade 102-104 . Århus
 Telefon 13 26 57
 Garanti på alt nyt 12 mdr. - gælder og
 så lørdag-søndag. - NB. Vi har stadig
 dag-aften service og rykker ud om-
 gående - alle dage til hverdagspriser.

Se godt - se godt ud
 i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK
 Optometrist - Specialoptiker
 Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus
 Telefon 13 77 22

Vi handler med fordel i ...

FRUGTHALLEN
 ved Børge Fisker
 Vestergade 25 - Århus - Tlf. 13 18 95
Alt i årstidens friske frugt og grønt

Radio-og TV-service, så ring til ...

AD RADIO - TV
 Telefon 13 85 28

Tal med vort værksted om tilbud
 på reparation og antennearbejde.
 20% rabat til pensionister, stadig
 6 mdr.s garanti.

Når det gælder jagt, sport, fiskeri og
 campingartikler - så går vi til

Hjørnet af Frederiks Alle'
 og Banegaardsgade
 Tlf. (06) 13 00 56

Forkort rejsen med en lommeroman fra

FUNKIS KIOSKEN
 ved K. Gytz Olesen
 Silkeborgvej 62, Århus. - Tlf. 12 12 17
**Aviser, uge- og månedblade samt
 papirvarer, tips og V-5**

Gaveideer i BRUGSKUNST - så .....

SØGAARDS KUNST
 Åboulevard 39, Århus. - Tlf. 13 28 90
**Keramik og stentøj, håndlavede ting
 i unika, tin og sølvsmykker m. m.**

Formgivning i ædelmetal ...

Guldsmed
SØREN WEITEMEYER
 Paradisgade 12 . Århus . Tlf. 13 81 42
 smykker - unika og korpus formet
 netop efter Deres smag og ønske

Glarmester E. Christensens Eftf.

ved Egon Petersen
 Klostergade 32 . Århus . Tlf. 12 56 05
 Alt i glarmesterarbejde, glas, bygnings-
 glas, blyruder, autoruder m. m.

Formularer, brochurer, kuverter
 brevpapir, visitkort m.m. - så gå til

JOWI TRYK
 ved John Wisén
 Frederiksberg Allé 83 - Århus
 Telefon 13 86 06

Jernbane-Bladet

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Abonnement

18,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 6 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af

Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

MAJ 1972

Dette nummer indeholder

Maj causeri	121
Månedens emner	122
Finlands Jernbanemuseum 50 år	123
Vi har modtaget	125
Klageprotokollen	126
Erindres det	126
I få linier	127
Jernbanen på Saltholm	128
Frederiksværkbanen 75 år	130
Fra dagbogen	132
Privatbanenyt	132
Rutebilnyt	132
Model-Jernbane	132
Fotohobby	135
Dødsfald	137
Fra klubberne	139
Boghjørnet	139
Forårs-Journalen	142

Næste nr.: DSBs 125 års jubilæum

Fest ombord!

Om bord på en af DE STORE BÅDE kan De få Deres egen festsalon og arrangere Deres eget private party med alt, hvad De ønsker af mad og drikke til ØRESUNDSPRISER. Medens båden sejler mellem København og Malmö, kan De holde en dejlig fest og fejre, hvad der fejres bør i smukke, smagfulde omgivelser med det blinkende Øresund som ramme omkring festen. Tænk over det - til konfirmation, bryllup, fødselsdag - simpelthen alt - utraditionelt.
Drej (01) 14 77 70

DE STORE BÅDE

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

*Tobak - cigarer - cigaretter
Piber og lightere m. m.
Dag- og ugeblade
Bøger og papirvarer
Film og solbriller
Damestrømper og sæbe m. m.*

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet i Danmark

Aktieselskab

Århus og omegn

KABO OST

ved Preben Jensen
Grønnegadegade 41 . Århus . Tlf. 13 56 74
Altid 1. kl.s vellagrede oste

EL
27 34 64
aut. El-installatør
ERIK CHRISTENSEN
P.S. Kroyersvej 11
HURTIGST

Når det gælder URE og BRILLER –
går vi til . . . .

FREDE VEIGAARDS EFTF.

ved John Marquart
Silkeborgvej 222, Åbyhøj. Tlf. 15 86 62

Vi handler hos . . .

KØBMAND KLÆSTRUP

Tranekærparken 5 . Risskov
Telefon 17 80 85

Det førende udvalg i kolonial, konserver,
dybfrost samt vine og spirituosa

HOLME
CYKLE & KNALLERTSERVICE
ved Jens Thomsen Byvej 38
HOLME HØJBJERG
TLF. 27 30 84

Stort udvalg i cykler og knallerter
1. kl.s reparationer udføres
Stor kontantrabat

Viby J.

ORMSLEV AUTOVÆRKSTED OG AUTOLAKERING

ved Kaj Slot og Børge Skjoldborg
Ormslevvej 413 . Viby
Telefon 28 10 20 og 28 10 40
Autoreparationer – Opretning –
Pladearbejde samt autolakering
udføres på alle vognmærker
NB. Lakering: mellemstor vogn
f. eks. VW kr. 500 – Garanti på lak 2 år

Viby J.

Vi handler hos . . .

KAMSTRUPS EFTF.

ved Finn Jensen
Skanderborg 215 . Viby . Tlf. 14 12 27
Altid 1. kl.s lækker brød og kager
Åben hverdag kl. 6–21 – Søndag 6–17

Grenå

Det store udvalg i chokolade
og konfekturer, finder De hos . . .

MUSSE KONFEKTURE

Lillegade 11 . Grenå . Tlf. 32 04 37
Speciale: Forh. af gaveæsker fra
Kathrine Andersens efft.

Når det gælder støvsugere, så gå til
DERES STØVSUGERSPECIALIST

HØGSBERG

(Tage Andersens efft.)
Lillegade 4 – Grenå – Telefon 32 15 90
Salg, service samt reparationer udføres

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 – Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30–16.00
Torsdag 9.30–17.00
Fredag 9.30–17.00 og 18.00–19.30

DORTHE KOLONIAL

v/ Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 – Silkeborg
Alt i kolonial – konserver – vine –
spirituosa samt tobaksvarer . . . . .
Prøv vor ekstrafine kaffe
Tlf. 82 14 55

Vejen til bedre service . . .

BP service

ved H. E. Husted
Borgergade 71 . Silkeborg
Telefon 82 46 61
benzin – olie – vask – smøring
autoudstyr – quick-service udføres

Specialforretningen
med det førende udvalg . . .

Broderiforretningen »BULGAR«

ved Lis Væsel
Søndergade 12 . Silkeborg . Tlf. 82 13 37
Alt til broderi og håndarbejde

Silkeborg

Vi anbefaler et besøg i den
nyrestaurerede

Banegårdsrestauration

v/ Ole Berg Borregaard
Silkeborg – Telefon 82 77 01

Gør Deres indkøb
af frugt – chokolade – tobaksvarer
samt aviser – blade – bøger i

RUTEBILKIOSKEN

ved G. Nielsen
Silkeborg

PHILIPS REKORD RENS

Skolegade 21 – Silkeborg – Tlf. 82 52 35
Rekord Rens er ikke kilo-rens – men
kvalitetsrens til kilo-pris
(P-plads overfor)

Herretøj i bedste kvaliteter
– så . . .

MØLLERS SKRÆDDERI OG KONFEKTION

Århusvej 52 . Silkeborg . Tlf. 82 25 79
privat 82 72 47
Skjorter – slips – sokker
samt damefrakker og dragter
Udlejning af selskabstøj
NB. Eget stof modtages til forarbejdning.

TEXACO service

ved Jens Andersen
Godvad Bakke . Silkeborg . Tlf. 82 50 89
benzin – olie – marfak smøring –
vask – udstyr
**Mekanisk værksted for autoreparationer
på alle vogntyper**

Festmiddage Anretninger Smørrebrød
så ring til . . .

DINETRA

DINER TRANSPORTABLE

ved Ole Ploug Hansen
Lollandsgade 9 . Silkeborg . Tlf. 82 34 55
Spec.: Selskabslokaler til såvel små
som store selskaber. Reservering: Kald
82 40 77 mellem kl. 10–18

Hadsten

Specialforretningen med det førende
udvalg . . . . .

Carlsens Tæpper og Gardiner

Søndergade 44 – Hadsten – Tlf. 980003

Forår- og dog

Maj causeri

DSB OG det kommercielle, er siden gdr Hjelt overtog ledelsen af banerne, blevet noget af det væsentligste for driften af DSB, og det udvikler sig som om, at det er på den måde banerne giver overskud. Om det bliver til gavn for DSB må fremtiden vise. Der er desuden etableret ikke mindre end 12 styre-, projekt- og arbejdsgrupper, enkelte med op til 11 medlemmer. Nogle gruppers opgaver er på forhånd ikke noget, der vil give øgede indtægter, hvad der formentlig bør være ledelsens vigtigste opgave. Den kommercielle udvikling, er vel nok den afdeling, hvorfra der ventes betydelig øgede indtægter, men her ligger faren for at presse citronen for hårdt. Fra færgerestauranterne lyder allerede klager over både priser og det serveredes kvalitet. Der skal efterhånden indrettes supermarkeder på de fleste større stationer. Det er sikkert ikke med blide øjne de forretningsdrivende i disse byer ser på denne nyskabelse. Om banerne fremdeles kan regne med, at disse stadig vil benytte banerne til transport af deres gods bliver vel tvivlsomt. Afgifterne af salget på restauranter, kiosker m. m. er vel nu så store, at priserne, der tages i øjeblikket ikke kan være mindre, dersom de, der forestår drif-

ten af de nævnte forretninger også skal have noget for deres arbejde. Men at dette skulle være medvirkende til at skaffe større benyttelse af banerne, er ikke let at se. Men lad os se, hvad resultat de 12 styregrupper kan fremskaffe.

SPØRGSMÅLET OM toiletternes lukning i togene på strækningen mellem København og Roskilde har været på tale i snart et par år, på foranledning af Brøndbyernes kommune. »Dixi« har her i bladet flere gange på let ironisk måde angående forurening påvist, at den forurening, der fremkommer fra togenes toiletter intet er at regne mod det griseri, hundeejere udsætter gående for med hundenes efterladenskaber på byernes fortove. Banetjenestens personale erklærer da også, at der er mere rent at færdes i sporene end på et fortov. Trafik- og forureningsministeren (sikke en sammensætning i øvrigt) har nu meddelt de klagende kommuner, at spørgsmålet om toiletter i togene er et internationalt anliggende, der kun kan løses på dette plan.

-bro.

NÅR MAN i de senere år har nedlagt en sidebane, har dette som regel resulteret i en storm af protester fra den lokale befolkning, som ikke har været for trofast til at benytte banen, mens den endnu kørte. Denne protest er dog efterhånden døet hen, når nye begivenheder har optaget sindene, og befolkningen har fortsat anvendt andre befordringsmidler, som den også gjorde før nedlæggelsen.

Det virker derfor ganske overraskende at høre, hvilket røre, nedlæggelsen af Slagelse-Næstved banen har vakt i de tidligere stationsbyer langs banen. Befordringsmulighederne for de mange mennesker, der har deres daglige arbejde i enten Næstved eller Slagelse, hævdes at være væsentligt forringet, bl. a. anføres det, at rejsetiden fra stationsbyerne til nærmeste købstad omtrent er fordoblet, samtidig med at bekvemmeligheden, trods det hidtil anvendte motormateriels ukomfortable indretning, er yderligere forringet.

For at underbygge behovet for en genetablering af persontrafikken på banen argumenteres med konkrete talmæssige oplysninger om antal rejssende i banens sidste driftsår, tal der for lokaltrafikken nærmer sig de

100.000 og for transittrafikken yderligere 100.000, altså næsten 200.000 rejsende.

På initiativ af lokale handlende i Dalmose er der sat en underskriftindsamling i gang blandt byens indbyggere, hvor de, der ønsker persontrafikken reetableret, kan prente deres underskrift. Alene i Dalmose har dette resulteret i adskillige hundrede navne, og aktionen er fortsat i de andre byer, hvor interessen, grundet byernes dårlige geografiske beliggenhed i forhold til egnens hovedfærdselsårer, synes ganske enorm. Disse byers eneste direkte forbindelse til de omgivende købstæder har hidtil været den bane, man nu, efter visse teoretiske beregninger over underskuddet i kroner og øre, har nedlagt uden overhovedet at tage hensyn til befordringens behov og ønsker.

I den aktuelle debat har der været peget på, at man eventuelt kunne lade den private Høng-Tølløse Jern-

banes gennemgående skinnebustog Holbæk-Slagelse fortsætte videre til Næstved. Denne løsning er dog fra privatbanens side forkastet, da den kun ville belaste HTJs i forvejen ikke for opmuntrende økonomi yderligere. Som sandt er, er det ikke realistisk at gøre denne banes under-skud større ved trafikering af flere baner, men måske burde en løsning i form af udskillelse af regnskaberne og dækning af omkostningerne ved trafikering af Slagelse-Næstved banen kunne komme på tale. I alle tilfælde er der vist ingen tvivl om, at privatbanen vil kunne betjene den nedlagte banes byer billigere med små lette skinnebustog end DSB med de store tunge og uøkonomiske Møvgogne, der er alt for personalekrævende.

Held og lykke med initiativet –
bliv blot ved til et resultat er opnået!

-tl-

og med en af DSB-ledelsen udnævnt leder.

Samtidig har DSB opsagt den 10-årige aftale med Brdr. Jakobsen om driften af jernbanekioskerne med udgangen af dette år. Hvordan den fremtidige drift skal administreres er endnu uafklaret, men det ligger i hvert fald fast, at DSBs kommercielle ledelse ikke mere ønsker en tvedelt utraditionel administration. Også på dette område er ledelsen indstillet på mere direkte DSB-styring.

Det er således tydeligt, at det næsten 40-årige samarbejde mellem DSB og Brdr. Jakobsen står foran sin opløsning, omend det dog ikke kan udelukkes, at firmaet også efter næste årsskifte fortsat sammen med andre firmaer vil være leverandør af konfekturartikler til jernbanekioskerne. Men det får ikke mere ansvaret for kioskerne drift. Det ventes heller ikke at blive tilfældet med færgekioskerne på Helsingør-Helsingør-overfarten, når forpagtningskontrakten med DSB udløber med udgangen af 1973.

Ledende DSB-folk får nu et mere direkte ansvar for statens forretningsmæssige aktiviteter hvis samlede omsætning i fjor passerede en halv milliard kr. Heraf tilfaldt ca. 50 mill. kr. DSB i forpagtningsafgifter.

Indtil dato er nedsat to styregrupper for henholdsvis færgekiosker og restauranter og for DSB-togservice. Yderligere to styregrupper for stationskiosker og banegårdsrestauranterne er under oprettelse.

Styregruppernes opgaver bliver bl. a. kontrol og godkendelse af budgetter, vurdering af regnskaberne og forslag til investeringer. I realiteten giver man hvert af de nævnte serviceområder en slags bestyrelse.

Det ventes i øvrigt, at en af den kommende kiosk-styregruppes første opgaver bliver en vurdering af de mange hundrede kioskers rentabilitet og driftsform.

Med nedsættelsen af de fire styregrupper påtager DSB sig i fremtiden ikke kun et formelt, men også reelt ansvar for driften af disse områder, som med jævne mellemrum er genstand for hård offentlig kritik af pris- og kvalitetspolitikken.

Månedens emner ...

Postbanegården i København

Den ydre skal til underste etage af postbanegården er nu færdig, og der er taget fat på næste etage. Bygningens ydre rammer er på forhånd fastlagt, mens det indre projekteres efterhånden. Planerne er en halv snes år gamle, og må derfor revideres med mellemrum, så den indre udformning er i overensstemmelse med tidens tekniske udvikling. Bygningen er beregnet at blive på syv etager, der til og med tredje sal skal være pakkesorteringsanlæg. Den øverste etage bliver uden indre vægge, da det er meningen at anbringe brevsorteringsanlægget her efter de forlængst indførte posthusnumre. I forbindelse med hovedbanegården bliver der fire spor i bygningens underste etage. Byggeriet ventes først afsluttet i 1976-77 og byggesummen ligger i øjeblikket på 230-240 mill. kr.

Ekspeditionslokalerne i Koldby Kås

Den 20. april blev de nye ekspeditionslokaler taget i brug efter en større ombygning. Forhen måtte DSB leje sig ind hos postvæsenet, mens forholdet nu

er omvendt. Der er nu indrettet fælles lokale for posthus, billetsalg og pladsreservation for biler, der skal med skibene. Ventesalen har fået nyt gulv, ny belysning, centralvarme og en gang maling. Det hele fremtræder tiltalende og byder personalet på venlige arbejdsforhold.

DSB kommercielle ledelse

Man er stærkt i gang med at gribe mere aktivt ind i driften af de servicefunktioner, som hidtil har været overladt private interesser og som bl. a. omfatter samtlige jernbanekiosker, restauranter, færgekiosker og stewardesseordninger i togene.

Det har foreløbigt resulteret i, at administration og drift af den såkaldte togservice helt er overgået i andet regie

SPECIALIST I B & O
Autoriseret værksted

RADIO - TV - HI-FI
GRAMMOFONPLADER

»Vingaardshus«, Vingaardsgade 20
9000 Ålborg - Tlf. (08) 13 19 44

Finlands Jernbanemuseum 50 år

Forhistorien

Allerede i 1890-tallet opstod tanken om oprettelse af et finsk jernbanemuseum. Jernbaneorganisationerne viste fra begyndelsen stor interesse for denne tanke, og man startede straks med at oprette et bibliotek. Det understregedes stærkt fra organisationernes side, at udviklingen ved de finske baner skete hastigt, måske stærkere end i andre lande, der også står på et højere kulturelt niveau, og hvor man samtidig levede under bedre økonomiske forhold.

Der blev nedsat en komité med trafikdirektøren som formand. Det gik her som så mange andre steder, der skete derefter ikke noget de første par år.

Jernbane jetons

I år 1900 kom der liv i sagen igen, da en fh. friherreinde sendte jernbanestyrelsen et brev, hvori hun meddelte, at hendes afdøde mand, Finlands første leder af jernbaneanlæg, friherre K. Stjernvall, havde ønsket, at 52 værdifulde jetons (belønningspenge), der i sin tid blev prægede til minde om de forskellige baneanlæg, skulle overgives til et kommende jernbanemuseum. Skulle dette ikke blive til noget, skulle disse med fuld ejendomsret gives til det historiske museum i Åbo. Der medfulgte samtidige tegninger og fotos fra baneanlæggene.

I 1901 viste den rette mand til at få gang i museumssagen sig. Han var egentlig kun jernbanemand i anden række. Hans far havde været Riikimäkis første stationsforstander. Han sørgede for, at jernbaneorganisationerne udsendte cirkulærer til medlemmerne om at medvirke til indsamling af genstande med historisk interesse til jernbanemuseet.

Startede i en vinkælder

I modsætning til det beskedne danske jernbanemuseum i Sølvgade 40 i København, i en tagetage i en af fløjene i generaldirektoratets bygning, begyndte det finske jernbanemuseum i 1905 i en nedlagt vinhandels kælderlokale. Det skete syv år efter at de første planer om et jernbanemuseum var fremsat.

Man begyndte i det små med at udstille nogle køreplaner, en nattevagts kontrolur, nogle gamle lygter o.l. Der var ikke som her tale om ophobning af museumsgenstande, og der var langt igen før man nærmede sig målet: et selvstændigt jernbanemuseum. Da jernbanestyrelsen i 1906 fik 1.000 mark for dette år og løfte om et årligt bidrag på 300 mark, flyttede museet samtidig fra vinkælderen med det hvælvede loft op i stuelokalerne i samme ejendom. Samtidig var man begyndt at ophugge de første damploko, på et tidspunkt, hvor de, der bestemte, ikke forstod at værdsætte værdien af det historiske, men mere så på indtægten af skrottet.

Museet indviedes i 1922

Da de finske baner kunne fejre deres 40 års beståen i 1922 blev det finske jernbanemuseum indrettet i Helsingfors jernbanestations vestre fløj, hvor der blev stillet 500 kvadratmeter lokaler til rådighed for museet.

Samtidig med at den første finske jernbane fra Helsingfors til Tavastehus den 17. marts i år kunne fejre sin beståen i 110 år, fyldte jernbanemuseet 50 år.

Signalen.

Snart bliver DSB 125 år, og vi er stadig lige langt fra at kunne se spiren til

et danske jernbanemuseum. Når det for de kommuner, der har vist en svag interesse for at huse et dansk jernbanemuseum, oplyses, at det finske jernbanemuseum i år venter et besøgstal på 10.000 gæster, kunne de måske få øjnene op for, hvilken stor betydning jernbanemuseet kunne få for deres by og dens befolkning.

Det kan nok spørges hvorfor danske jernbaneorganisationer aldrig har vist nogen som helst interesse for at skabe et danske jernbanemuseum. Hvordan havde hele dette spørgsmål set ud i dag dersom ikke jernbaneklubberne ved deres medlemmer havde lagt både arbejde og penge i at bevare historisk materiel og effekter for det danske jernbanemuseum, der må og skal komme. Mange pensionister har også i mange år gjort et fortjenstfuldt arbejde ved at katalogisere museets effekter.

Glemte man ikke et forsøg på at få museet ind i det nye Godsbanegårds Palæ, da der faktisk var overskud af lokaliteter, der nu lejes ud til postvæsenet m. fl.?

-bro.

Nu lysner det!

Fra Odense meddeles: Odense er nu sikker på at få et jernbanemuseum. Byrådet afsatte på et møde den 21. marts penge til parkeringspladser ved de remiser, der skal rumme museumsgenstandene. Rådmand Poul Nielsen oplyste på samme møde, at han havde mundtligt tilsagn om, at Odense ville få museet, dersom man ville påtage sig udgifterne til museets indretning, parkeringsplads m. v.

Når Odense er gået af med sejren i kampen om et jernbanemuseum, skyldes det ikke mindst, at man i en række gamle remiser i Odense opbevarer jernbaneklenodier, som ethvert europæisk teknisk museum ville tage imod med kyshånd. Det drejer sig om gamle damploko, om kongelige salonvogne og andre fine gamle vogne.

Allerede i forbindelse med DSBs 125 års fødselsdag den 26. juni i år vil der blive adgang for publikum i Odenses gamle remiser.

Hovedbanegårdens restauranter København

TELEFON (01) 14 12 32

Preben H. Madsen

MORGENRIGTIG BUFFET

HURTIGE RETTER

REJSEGRUPPER

KØBENHAVNS CENTRALE MØDESTED

HER GØR VI HOLDT

Besøg de nyrestaurerede lokaler på ...

HOTEL STRUER

Østergade 30 - Tlf. 85 11 00

Koldt bord - varm mad - lune retter
Selskaber modtages - hyggelige møde-
lokaler. Spec.: Vi leverer også mad
ud af huset.

Et sted, der er værd at gæste ...

Restaurant »SKIPPERKROEN«
Sdr. Voldgade . Fredericia . Tlf. 92 58 70
Hygge og stemning i dejlige omgivelser
Små varme retter samt smørrebrød

Vi mødes og hygger os på ...

Restaurant »REVOLVEREN«
Vimmelskiftet 3 . Horsens
Telefon 62 56 46
Nyt værtspar: Henny og Finn

Lad turen gå til ...

Restaurant »SIESTA«
Søndergade 2 . Sæby . Tlf. 46 19 09
Et 1. kl.s madsted i skønne omgivelser

Skal De på Djursland, så ...

LØGTEN KRO
&
CAFETERIA VALHAL
Telefon (06) 99 11 13 og 99 12 26
Selskaber og firmaudflugter
indtil 400 couv.

Vi anbefaler ...

MØLLEGÅRDENS CAFETERIA
ved Anni og Franch Jokumsen
Møllegade 11 . Ålborg . Tlf. 12 04 06
Pølser - hot-dogs - bøfsandwich -
grill-kyllinger - pommes-frites m. m.
samt kaffe og smørrebrød

Vi anbefaler et besøg på ...

SPØRRING KRO
Telefon (06) 98 90 13
Et 1. kl.s madsted i hyggelige
og venlige omgivelser
Selskaber og foreninger modt. gerne
Ny vært: Poul Erik Nielsen

Vi spiser på ....

BYKROEN
ved Jan Mathiasen
Haderslevvej 14, Kolding. Tlf. 52 07 15
Et 1. kl.s madsted

Til møder og kongresser, så ...

Hotel LANDSOLDATEN
Danmarksgade 2 . Fredericia
Telefon (05) 92 15 53
Et 1. kl.s spisested i hyggelige
lokaliteter. - Selskaber modtages

Til foreningsfester og møder
anbefales ...

Restaurant HANNERUP
Strandvejen . Fredericia . Tlf. 92 00 61
»LILLE BÆLTS PERLE«
Karen Steengaard

Trænger De til at slappe lidt af
- besøg ...

STELLAS VINSTUE
Østergade 30 . Holstebro
Telefon 42 44 98

Vi mødes og hygger os på ...

Restaurant
FORSAMLINGSBYGNINGEN
Vestergade 26 . Silkeborg . Tlf. 82 00 68
Et godt madsted
Selskaber indtil 350 couv.
NB. Diner transportable
Ny vært: Knud Jensen

Stedet, hvor man morer og hygger sig

Restaurant SEVENTEEN
Vestergade . Struer . Tlf. 85 01 16
Åbent fra kl. 9 formiddag til 2 nat
Ny vært: Sv. Aa. Pedersen

Vi mødes og hygger os på ...

Restaurant PAAFUGLEN
Karolinelundsvej . Ålborg . Tlf. 12 06 01
Et godt madsted i hyggelige lokaler
Ny vært: J. Grønkjær

Slap af i rolige
og hyggelige omgivelser på ...

BP CAFETERIA
ved Ole Gambell
Ndr. Ringvej . Silkeborg . Tlf. 82 58 90
Hver dag varm middagsret samt
lækkert smørrebrød og frisklavet kaffe

TISVILDELEJE BADEHOTEL

HOTEL - RESTAURATION
KRO - BAR - DISKOTEK
Nordsjællands smukkeste egn
Ferie- og weekendophold
Kongresser og kurser
Vi mødes på Tisvildeleje Badehotel
Telefon (03 30 78 20)

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 - Ålborg
Telefon (08) 13 37 33

Vi bor og spiser på ...

GRAND HOTEL
Adelgade 54 . Hobro . Tlf. 52 11 99
ET GODT MADSTED
Ny direktion:
Kirsten og Erik Sørensen

Vi mødes og hygger os på ...

RESTAURANT VIKING
ved Mourits Mortensen
Boulevarden 31 . Ålborg . Tlf. 12 16 96
ET 1. KLS MADSTED
NB. Husk Vikingehulen ...

Lad udflugten gå til ...

FAARUP KRO
Telefon (06) 45 21 81
ET 1. KLS MADSTED
I HYGGELIGE OMGIVELSER
Nyt værtspar: Mona og Reinh. Pedersen

Lad turen gå til ...

GRAUBALLE CAFETERIA
ved Gunnar Vemmelund
Telefon 87 71 72
Varme retter - grill-retter - smørrebrød
samt en god kop kaffe ...

Vi spiser på ....

EXPRESSO CAFETERIA
Gothersgade 55 - Fredericia
Telefon 92 19 30
God daglig middag - veltillavet kaffe
samt lækkert smørrebrød

Vi mødes og hygger os på ....

Restaurant Sct. Pauli - Jydekroen
Mejlgade 46 ÅRHUS Nørregade 25
Telefon 13 09 91 Telefon 12 14 18
Rimelige priser på alt øl og spiritus
(Raflebægrene er varmet op)

Remiserne kan bruges som museum i nogle år, men på længere sigt f.eks. når man modtager mere materiel ad åre, skal der bygges et rigtigt jernbanemuseum.

Se, det var en rigtig historie, som Odenses vartegn, H. C. Andersen, ville have sagt!

VI HAR MODTAGET

Jernbanemuseets Venner!

Monstro disse dog ikke er så mangfoldige, at der ville blive trængsel, om der blev holdt mønstring og mandtal. Og det er netop noget i den retning, nærværende sigter til, nemlig stiftelsen af en forening med disse liniers overskrift som navn – og gavn. Dette foreslås hermed iscenesat – og nu, nemlig til banernes 125 års jubilæum den 26. juni 1972.

Med fuld optimisme håbes og forventes det, at én – eller flere, måske alle – af de meget vakse og effektive veteranale jernbaneklubber vil tage det startende initiativ og dermed danne en virkelig vennekreds omkring den inciterende og besnærende opgave at forvare mest muligt af sjælen fra de jernbaner, der engang var en samfundsfaktor af næsten umåelig størrelse – at være med til at prente folianterne til skinnevejens saga.

Formålsparagraffen er ligetil: Museets vækst og trivsel, og resten af vedtægterne kan lånes fra den eller de sammenslutninger, der tænder det grønne lys – 26. juni 1972.

Et ord med på vejen

i form af en kortfattet brugsanvisning. Museets gode løsning af sin interessante, men krævende opgave er meget afhængig af en redbon håndsrækning til hjælp ved økonomiens befæstelse og lokaleforholdenes realisering.

Den førstnævnte opgave bør jo nok – i det mindste indtil videre – søges løst uafhængig af de statslige mammonkilder, idet nogle foretagne boringer end ikke har givet det magreste spor af det salt, der skulle profetere om federe olier.

Men der springer andre kilder – alle de mange kulturelle fonds, hvor vi i første række ikke bør negligere vore store bryggerier, med hvilke vi har haft et meget gammelt og behageligt samarbejde. Her strejfer tanken uvilkårligt det hav – de mange tusinde hektoliter – af øller, som vi har investeret i 125 års svedende afvikling af en kropsligt meget krævende jernbanetrafik.

En særlig vennegruppe (bande) med sans for det monetære kunne måske påtage sig opgaven at invitere de forskellige fonds bestyrelser på museumsbesøg – oppe på loftet. Og her ville der ikke kræves særlige talegaver for at overbevise om, at der ikke var ruttet med pladsen, men til gengæld ødslet helt forbryderisk med brandfaren. – Hvorhos der måske kunne falde et ord om, at vi til trods for det øjeblikkelige snævre husrum sandelig havde hjertelum for et par typiske ølvogne på skinner til bedste alderdomsforsorg (Her supponeres ilter tilslutning fra reklamechefen).

Det er jo nok et meget stort lyspunkt, at Museet har fået rådighed over SFJ's remise i Odense. Men man skal vogte sig for at være naiv, thi man kender ikke fynboerne, hvis man tror, at disse ikke på rekordtid kan og vil fylde denne lokalitet med endog meget friske erindringer fra den ikke ret fjerne tid, da denne digternes dejlige ø var vor frodigste privatbaneenklaue.

Trods alt mangler og savner vi i hovedstaden en masse kvadratmeter brandsikkert gulvareal til den centrale samling, og her ville foreningen sikkert kunne gøre en uvurderlig indsats ved at stille en kolonne perfekte slumstomere til disposition. Der eksisterer jo sikkert en hel del teknisk slum i form af velegnede, tidligere fabrikker o.l., bare de findes, og dette gøres jo – ifølge skriften – kun hvis de søges. Dette ske!! – – – Bander er i vore dage slet ikke et uvæsen, tværtimod.

Min ringhed vil imidlertid gerne være medlem, og da det vel næppe kan vare så længe, sætter jeg mig ind i ventesaalen – til jeg hører fra Dem.

Dixi.

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

LANDSRETSSAGFØRER

Søndergade 10-12 . 8000 Århus C

Telefon (06) 13 01 00

Sagførerkontoret i Ryomgård

Sagfører P. Andersens Eftf.

ADVOKAT ERIK DYNESEN

8550 Ryomgård

Telefon (06) 39 40 67

OLE BRANDT

Advokat

De Mezas Vej 1 . Frederiksbjerg Torv

8000 Århus C

Telefon (06) 13 86 00

Advokat

KAJ F. LARSEN

Møderet for Højesteret

Vissingsgade 1 . 7100 Vejle

Telefon (05) 82 60 55

Jernbanemuseet realiseres

HURRA – endelig ser det ud til, at det skal lykkes at skabe det gennem snart et halvt hundrede år planlagte jernbanemuseum. Ifølge meddelelser fra den fynske hovedstad, Odense, er der fra DSBs side givet bindende tilsgagn om, at man er villig til at etablere udstillingslokaler i en del af remisen ved Odense station, hvis byen vil betale omkostningerne ved tilvejebringelse af gode og ordentlige tilkørselsforhold samt en parkeringsplads for den tilmyldrende menneskeskare af interesse-rede. På et byrådsmøde i marts er allerede bevilket 400.000 kr. til formålet.

Ingen er vist i tvivl om, at det er på tide, at vi herhjemme får taget os sammen og viser, at vi kan skabe et museum, vi kan være bekendt at vise frem til turisterne. Jernbanemuseet, der i

Alt i tandteknik

Reparationer – Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

***
damms
radio
***

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

Kolding

Det store udvalg i
MODERNE STOFFER samt
STOFRESTER finder man i...

STOFMAGASINET

Tøndervej 62 . Kolding . Telf. 52 63 50

Vor leverandør er...

LOTHAR LEVISON

ved M. Mindested Andersen

Jernbanegade 13 . Kolding

Telefon 52 73 55

Årstidens blomster – buketter
samt dekorationer

KJÆRHUS

SLAGTERFORRETNING

ved E. Ørsted

Klostergade 14 . Kolding . Telf. 52 51 20

1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet
pålæg. – Husk vore ugepakke-tilbud
hver torsdag og fredag

Gælder det kurvevarer – trævarer
– hundeartikler – brugskunstartikler
– så gå i specialforretningen
med det førende udvalg...

»PIAN«

Laasbygade 37 . Kolding . Telf. 52 96 26

PÅ GENKIG...

BECH & NIELSEN

Tømrermester

Maskin- og bygnings-snedkeri

Sdr. Ringvej 40 – Kolding

Telefon 52 50 05

Spec.: Gulvafslibning

mange år har haft til huse på et loft i
Generaldirektoratet i København under
meget trange kår, råder over en virke-
lig pragtfuld samling gamle loko og
vogne, bortgemt i mere eller mindre
utætte remiser rundt om i landet. Selv
en gammel rutebil findes i samlingen,
den medvirkede forøvrigt i Danmarks
Radios juleudsendelse sidste år.

Remiserne i Odense kan desværre
ikke rumme hele denne samling rullen-
de materiel og kan derfor kun betrag-
tes som en foreløbig løsning, især når
man sammenligner med vore naboland-
de, hvor man har etableret sig i store
grønne områder, i Norge endog med
damp under et loko, men initiativet
her i de danske jernbaners jubilæums-
år må naturligvis hilses med overor-
dentlig glæde. Lad os snart få sat de
fornødne arbejder i gang.

–tl–

Nyt fra jernbanemuseet

1972 er det helt store jubilæumsår
for Danmarks tog- og færgefart. Den 26.
juni er det danske jernbaners 125 års
dag, og Danske Statsbaner vil i den an-
ledning ved en rullende udstilling i maj
og juni måned vise jernbanernes udvik-
ling gennem det lange spand af år.

Den 19. marts var det 100 år siden,
den første jernbanefærge indledte fær-
gefarten mellem Fredericia og Strib.

For at markere sidstnævnte begiven-
hed, har jernbanemuseet foranstaltet
en særudstilling i museets lokaler. Ud-
stillingen viser færgefartens udvikling
gennem tiderne, fra starten i 1872 med
den eensporede færge D/F »Lillebælt«,
og til de store færger, vi kender i dag,
indrettet efter tidens krav om stor be-
fordringskapacitet og bedst mulige pas-
sagerbequemmeligheder. Færgefartens
vanskeligheder under isforhold er ikke
glemt. Der vises fotos af episoder fra
såvel isbådstransporter som isbrydning
ved hjælp af isbryderskibe.

Jernbanemuseet er endvidere så hel-
dig at kunne vise en dejlig samling af
marine-malerier med færgemotiver, og
endelig er der jo museets mange færge-
skibs modeller, samt andre maritime
genstande at se på. Udover det foran-
nævnte viser museets øvrige udstillin-
ger generelt sagt alt om jernbanevæsen
gennem tiderne, og skal selvfølgelig og-
så nævnes. Det stigende antal besøgen-
de viser, at jernbanemuseet har publi-
kums interesse, og vi glæder os til en
stor sæson også i år.

Adgangen er som bekendt gratis for
alle, og alle er hjertelig velkomne.

Jernbanemuseets adresse er uændret:
Sølvgade 40, opg. F.5.

Åbent alle onsdage fra kl. 12 til 16, i
tiden april-oktober (incl.).

W. E. Dancker-Jensen.

KLAGEPROTOKOLLEN

Vedørende rutebilkøreplaner

I anledning af, at den nye (og moder-
niserede) køreplan er lige om hjørnet,
kunne jeg godt tænke mig at give nogle
rutebilejere et ord med på vejen. I
Vinterkøreplanen 1971/72 er der optaget
597 bilruter, dækkende hele landet, men
af disse 597 bilruter er der 94, der har
tilføjjelsen »Planen forelå ikke ved re-
daktionens slutning«. Det er sagt med
andre ord 15 % af Danmarks rutebiler/
busser, der ikke stod i dette, det største
forum for rejser her i landet.

Som togtjenestemand er det heller
ikke tilfredsstillende, når en rejsende

vover sig uden for de daglige stier og
gerne vil have oplysning om en busrute,
at man så kun kan skrive et telefon-
nummer op til ham og fortælle ham, at
der kan han få oplysning om, hvornår
rutebilen kører, hvis den kører, for på
landet er der mange ruter, der er ind-
stillet lørdag-søndag, og så står man
tit med en følelse af at have ladt den
rejsende i stikken, skønt det hverken
er ens egen eller DSBs køreplan, der er
skyld i, at man ikke kan hjælpe ham.

Men hvis en rejsende én gang har
stået »med håret ned ad nakken«, og
uden en forventet rutebilforbindelse, er
det såmænd ikke så sært, at han, næste
gang han skal af sted, beder onkel Jens
eller en anden, der har privatvogn, om
at hente sig på stationen, og så siges
der, at rutebilfolket har for få rejsende
og for dårlig likviditet.

V. K.

ERINDRES DET ...

For 50 år siden ... maj 1922

Da formiddagstoget fra Klampenborg
kl. 10.37 den 8. på Boulevardbanen var
ud for Paladsteatret knækkede den for-
reste aksel i en af personvognene, og
vognen løb af sporet – toget standsede
straks, og de rejsende måtte stige ud
og fortsatte til fods til Hovedbanegår-
dens perron.

På Frederiksværkbanen skete den 17.
en alvorlig ulykke, hvorved 2 banear-
bejdere blev dræbt og 2 andre stærkt
kvæstede. Et loko skubbede en grus-
vogn ud ad strækningen, men da toget
netop passerede Grimstrup fabrik,
sprang en hjulbandage, hvorved grus-
vognen afsporede op mod en skråning
og koblingen sprang. På grusvognens
lad sad 7 banearbejdere, der alle slyn-
gedes af og 2 af dem faldt ind under
lokoet og slæbtes ca. 30 meter under
maskinen.

I anledning af ulykken har banen af-
lyst sin jubilæumsfest den 31. maj.

DSB har bestilt 2 R-maskiner hos A.
Borsig, Berlin. Maskinerne koster
246.000 kr. stykket. Frichs i Århus skal
levere 8 stk. R-loko.

Under rangering med et grustog på
Bylderup Bov st. løb 2 vogne af sporet
den 8., hvorved en banearbejder blev
dræbt.

Den 29. skete ved Præstøbanens over-
kørsel ved Nysø en alvorlig ulykke, idet

en lastbil med 2 personer blev knust af toget, hvorved lokeet blev afspreget. Oversigtsforholdene på stedet er meget dårlige.

Med den ny køreplan fra 1. juni når man op på 87 % af køreplanen for sommeren 1916.

Jernbane-Bladet

4. årgang

For 25 år siden . . . maj 1947

I stadsingeniørens direktorat drøftes mulighederne for en hurtig sporvogn fra Rådhuspladsen til Amager og videre ad Amagerbanens spor til Kastrup og lufthavnen.

På Nørreport st. skete den 11. kort efter midnat en alvorlig togulykke, idet et tomt S-tog bagfra kørte ind i et damptog. Ved uheldet blev den 31-årige fører af S-toget, P. Jensen, Roskilde, alvorligt kvæstet.

Dampfærgeren »Danmark« afgik den 10. på sin første tur til Warnemünde med 1000 flygtninge til Østtyskland. Men der bliver ikke almindelig transport foreløbig.

Statsbanernes maskinafdeling eksperimenterer i øjeblikket med oliefyrede loko på grund af den alvorlige kulsituation. Det første af disse loko, en PR-maskine, prøvekøres i disse dage på strækningen København-Kalundborg.

I FÅ LINIER

Esbjerg. – Restaurationen skal i lighed med 12 andre stationers restauranter, hvor jubilæumstoget gør ophold, ombygges til noget nyt og bedre til et samlet beløb på ca. 2 mill. kr.

Færgerne. – M/F »Korsør« vil under årligt eftersyn på Svendborg værft få 2. kl. salonen omdannet til cafeteria. Det samme bliver efterhånden tilfældet på de øvrige Store Bælts færger.

Helsingør. – To af de store lysekroner fra Hovedbanegårdens hal er nu ophængt i forhallen på Helsingør station.

Korsør. – Stationens nye sikringsanlæg omfattende sporanlægget blev taget i brug den 27. april. Men først den 18. maj, når spor 8 og spor 20 ved tredje færgeleje bliver færdige, bliver hele sikringsanlægget taget i brug. Det har taget 20 år at få sporene færdige.

Lyntogene. – Efter at motorer og andet værdifuldt var fjernet på et af de røde lyntog fra 1935, blev der ved cvk København sat ild til vognkassen, så der til sidst kun var nogle forvredne jernstykker tilbage.

Musik. – Den 24. og 25. juni er der påtænkt afholdt jernbaneorkesterstævne i København med koncerter bl. a. på plænen i Tivoli.

Sabotage. – Som følge af gentagne sabotager på ledningerne til signalerne på strækningen Odense-Middelfart, er der

etableret vagtkorps på strækningen om natten. Er det mon forsøg på postrøveri, der forsøges?

Skjern. – Fra 27. april ophørte gods-ekspeditionen med at bogføre pakkeforsendelser.

Store Bæltsbro. – Det er nu 24 år siden der blev nedsat en kommission vedrørende en bro over Store Bælt, og der er foreløbig brugt over 40 mill. kr. til undersøgelser angående broen.

Storstrømsbroen. – Formanden for finansudvalget har anmodet såvel trafiksom statsministeren stoppe yderligere drøftelser af nye planer om anlæg af en bro over Masnedø. Formanden peger på, at denne linieføring ikke vil give en besparelse på 25 mill. kr., når der tages hensyn til de penge, der allerede er ofret på den af folkettinget vedtagne bro over Færø.

Alborg. – De 50-100 mennesker, der daglig ulovligt passerer over sporene på Alborg station ved Kjærs Mølle vil fremtidig under henvisning til Statsbaneloven § 61 blive afkrævet en bøde på 10 kr.

Skønhed, De ikke aner

findes langs private baner

ANKER KASSEAPPARATER

ADOS

ANKER DATA SYSTEM A/S
TOMSGÅRDSVEJ 15 · 2400 KØBENHAVN NV
TLF. (01) *103333

**ANKER betyder fremragende teknik
og avancerede systemløsninger**

ÅBENRÅ
(046) 2 32 54

ÅLBORG
(08) 12 26 77

ÅRHUS
(06) 12 26 77

ODENSE
(09) 12 26 77

Jernbanen på Saltholm

Når ministre og politikere taler om Saltholm (for hvem taler ellers overhovedet om Saltholm i dag) er det på den særprægede følelseskolde måde, der er alle økonomiske betragtningers særkende.

Og alligevel omfattes denne særlige ø mellem Danmark og Sverige med kærlighed og veneration af ganske få mennesker. For dem er øen ikke et areal. Ikke et tegnebordsprojekt og ikke blot en platform for superfly. De har minder fra deres barndom og ungdom her. De har levet her, taler med mindernes vemod om øen.

Lad os da lytte til een af dem.

Politiassistent J. Zimling, Kastrup, der er født og opvokset i Gammelværk, fortæller:

»Banen blev anlagt i 1916 og blev nedlagt i 1934. Den var anlagt som eensporet meget smal linie, så vidt jeg husker kun ca. 1 meter bred. Banens længde var 3300 meter. Som trækraft blev benyttet først et lille kulfyret damploko. Det kan nærmest betegnes som et miniatureloko, idet det var så lille, at en voksen mand kunne se over det. Det blev senere afløst af en motordrevet vogn, der som brændsel brugte et petroleumslignende stof kaldet »Danol«. (Formentlig et brændstof, der svarer til vore dages »Traktolin«. Det kan kun anvendes ved forvarmning, enten ved blæselampe eller ved start på benzin).

Som vogne på banen blev benyttet nogle rektangulære køretøjer lidt mere end 1 meter brede og ca. 2 meter lange. Det var kassevogne med faste for- og bagender, medens siderne var hængslede forned og kunne åbnes.

Den smalsporede bane var anlagt af Kystartilleriregimentet som forbindelseslinie mellem en artilleristilling – kaldet Barakkebatteri – ved øens havn og en anden kanonstilling – kaldet Saltholm Batteri eller Fort – beliggende ca. 3300 meter fra havnen. Hver af de nævnte artilleristillinger var udstyret med 2 svære kanoner.

Der var og er ikke veje på øen og transport af artillerigrej og ammunition var derfor vanskelig over det bløde terræn, idet man jo ikke dengang havde svære bæltekøretøjer m.v. Derfor anlæggelsen af den lille bane.

Der var tale om regelmæssig kørsel på strækningen med faste afgangstider. Banen var udelukkende til brug for det militære personel, men der var intet i

vejen for, at beboerne i mine forældres hus kunne køre med toget de ca. 3 km til havnen. Fra huset var der kun ca. 150 meter hen til sporet, og ville man med toget – tog man blot opstilling ved banelinien.

Efter første verdenskrig lukkede kystartilleriet øens batterier. Således at forstå, at batterierne forblev intakte, men ubemandede. Som opsyn forblev der kun 1 sergent og 1 menig. Denne ordning ophørte i 1931.

Det er kuriøst, at i den periode, hvor der ikke var andet militær på Saltholm end det nævnte opsyn, havde mine forældre en af de nævnte kassejernbanevogne til låns. Vognen blev benyttet til at fragte varer til og fra postbåden, som mandag, torsdag og lørdag anløb øen.

Men den største glæde og gavn af vognen havde vi børn, når vi skulle til og fra skole. Denne var beliggende ved havnen, ca. 3 km fra vor bolig i Gammelværk, så det var en lang vej at gå for børn fra 7 år og opefter. Når vi kørte med vognen, kunne vi komme ret hurtigt frem, selv om vi ikke havde motorkraft af nogen art. Vi havde rigget vognen med mast og sejl fra en båd, og når der var sidevind – vestenvind – kunne vi opnå en meget høj hastighed. Vi kunne køre turen på 3,5 minut under de mest gunstige vindfor-

hold. Det svarer til en fart af 60 km i timen. Var det vindstille eller modvind, blev masten lagt ned, og vi stagede med lange stænger, som man gør i en pram på fladvand. Også denne metode kunne give ret stor fart, men den var ret anstrengende.

J. Zimling.

Skitse over Saltholm

Foto fra Saltholm 1924

Familien Zimling har afhentet far på havnen

**det er DSB's
fortjeneste at
togene er fulde
-men vores
at askebægrene
er tomme!**

en af de små ting, der gør rejsen afslappet og behagelig...
Toget fungerer, det er friskt, ingen irritationsmomenter.
DDRS har ansvaret for det meste vedligeholdelse hos DSB.
Vi vil gerne være med til, at få mange flere mennesker til at køre med tog.

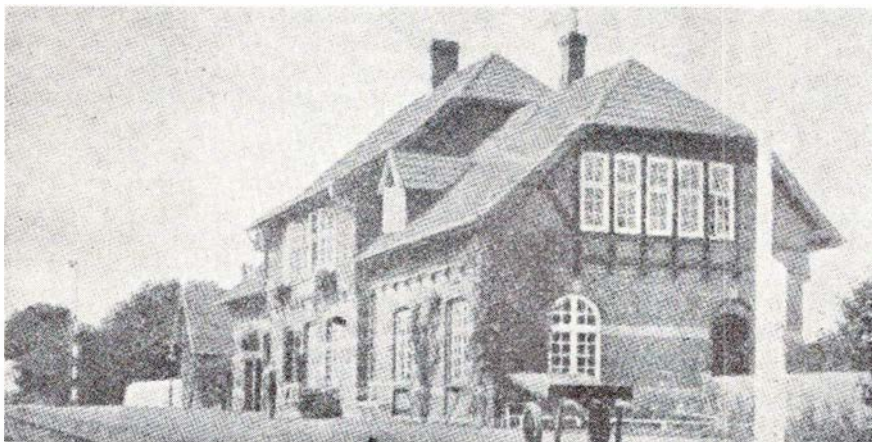

DDRS

Det Danske Rengørings
Selskab as
Kollegievej 6
2920 Charlottenlund
Tlf. (01) 63 08 11

Frederiksværkbanen 75 år

1897 - 31. MAJ - 1972

Hillerød lokalstation 1897-1950

Forhistorie

Eneretsbevilling var udstedt under 3. december 1894 af daværende kronprins Frederik (senere Kong Frederik d. VIII). Der var fra først af tale om at anlægge banen i nordlig retning fra Freerslev hegn vest om Hillerødholm, ind mellem Selskov og indelukket med tilslutning til Gribskovbanen på det punkt, hvor denne skærer Fredensborg Landevej. Men sådan blev det beklageligt nok ikke, da denne linieføring rent økonomisk ville være langt bedre, end den valgte sydligere linie, der fra Freerslev Hegn førte over Bøllemosen syd om Hillerød ved Hillerød-Slangerupvejen, hvorfra banen førtes op til DSB stationen gennem en stærk stigning på ca. 1:70 i en kurve på 150 m. Denne kurve blev indtil baneforlægningen i 1950 banens akilleshæl.

Men tiden den gang krævede en lokalstation, og man var indstillet på, at der kun skulle være transport af vognladningsgoods mellem lokalstationen og DSB stationen. De rejsende, der skulle videre med DSB togene, skulle gå til fods fra lokalstationen gennem byen til DSB stationen. Selv efter datidens forhold var dette en absurd ide, der gav indtryk af, at banen nærmest var tænkt som en lokal forbindelse mellem Frederiksværk og Hillerød.

Spor og linieføring

Banen blev da også anlagt efter de mest økonomiske småbanepprincipper med kurver og stigninger for at undgå større jordarbejder. Den udvikling, tra-

fikken fik, var på den tid helt utænkelig, og senere var det ikke altid lige let at skabe tålelige forhold for banens drift.

Banen blev letbygget med et spor, der kun vejede 17,5 kg pr. m, og en skinnelængde på kun 7,5 m. Det kunne lige gå i begyndelsen, men efterhånden som togene blev større og vogne med større last skulle føres over banen, blev det vanskeligt at holde dette spor i orden, og lige så vanskeligt var det at få de nødvendige penge til udveksling. Den strækning, der først måtte forstærkes, var stykket mellem lokalstationen og DSB stationen, hvor skinnerne i den skarpe kurve var slidt uforholdsmæssigt meget. I første omgang lagde man 22,5 kg skinner, der dog ret hurtigt måtte skiftes ud med DSB skinner på 37 kg og 15 m lange spor. Sporet på lokalstationen med de mange sporskifter blev udskiftet i 1920. I 1925 blev sporet fra lokalstationen til Skævinge udvekslet med 32 kg skinner, og ved et moderniseringsløb i 1931-32 fik man penge til at udveksle strækningen fra Skævinge til Frederiksværk med 33,4 kg skinner, der var 18 m lange. Men det var stadig forbindelsessporet til DSB, der voldte de største bekymringer.

Det skete ofte, at søndagstog med 7-800 rejsende kørte i stå på vej derop, og slid på materiel og kulforbrug var betydeligt.

Tilslutningen til DSB stationen

Fra start var denne så ringe beregnet, at der kun var lavet en smal per-

ron, adskilt fra den finere statsbaneperron med et gitter. Når et tog på en af sommerens store trafikdage kom med flere hundrede rejsende, der skulle gennem den selvfølgelig alt for smalle åbning i gitteret, forefaldt ofte de mest tragikomiske scener for at få de rejsende gennem denne billetkontrol og denne samt en stationsforstander med en lidt kedelig stemme blev ofte fejlet til side af rejsende, der kæmpede for hurtigst muligt at komme ind i DSB toget. De uskyldige rejsende, der var kommet med dette tog, blev nærmest nedtrampet, når de ville ind til Frederiksværktoget. At stryge billetkontrollen ved sådanne lejligheder var helt utænkeligt. På store trafikdage lejede banen personvogne hos DSB. Ved ankomsten til Hillerød måtte de rejsende stige ud, mens vognene blev rangeret over til statsbanetoget, så stor var de rejsendes vrede, når de så, at det var de samme vogne, de skulle ind i, som de havde kørt med i privatbanetoget.

Materiellet

Man begyndte meget beskedent med at anskaffe 3 små loko til kun 16.000 kr. pr. stk. fra Jung. De blev foragteligt kaldt for »Spinderokker«, men gjorde udmærket tjeneste gennem mange år. Da de var forsynet med snenæse, var de om vinteren udmærkede til at forcere snedriver. I 1905 anskaffedes loko nr. 4 fra Borsig. Flere fulgte efter, hvoriblandt nogle købt fra andre baner, men der findes i dag ingen af banens loko, da alle er ophuggede. Der begyndtes tillige med 5 personvogne, 1 pakvogn, 4 lukkede – og 6 åbne godsvogne. Det fremgår heraf, at det ikke var den store trafik, man ventede. En DSB ingeniør udtalte da også, at banen med sit snævre opland mellem Arresø og Roskilde Fjord ikke ville kunne bære sin drift. Tiden har dog vist noget helt andet.

Banens personvogne har altid været foran med komfort. De første personvogne havde således II og III klasse i gennemgangsvogne, der var forsynet med overgangsklapper mellem vognene, hvilket var noget helt nyt den gang. På Nordbanen kørte DSB endnu med to-akslede vogne med sidedøre. I 1932 fik banen en bogievogn med salon, I kl. og fællesklasse, fra Scandia. Det var den

så kaldte »Kuhlman-car«. Det var datidens længste personvogn på 22,2 m, men det medførte, at Skagensbanen bestilte en personvogn på 23 m.

Motorvogne

Også på dette område ville banen være foran og indledte tidligt et samarbejde med automobilfabrikkerne i Odense for at få en af de første TRIANGEL benzinmotorvogne. I 1926 blev både motorvogn og bivogn knust ved et togsammenstød. Banen vendte sig derefter mod Sverige, hvorfra man fik en ASEA dieselvogn hertil. Den gjorde udmærket fyldest i mange år og blev først ophugget i 1971. Man fulgte dog stadig udviklingen af motordriften og anskaffede i 1927 en Maybach vogn, det nyeste og dristigste på dette område, hvor selv B&W rystede på hovedet over denne hurtiggående dieselmotor. Trods enkelte »børnesygdomme« holdt den sig i over 16 år, men i krigsårene var det ikke muligt at skaffe reservedele fra Tyskland.

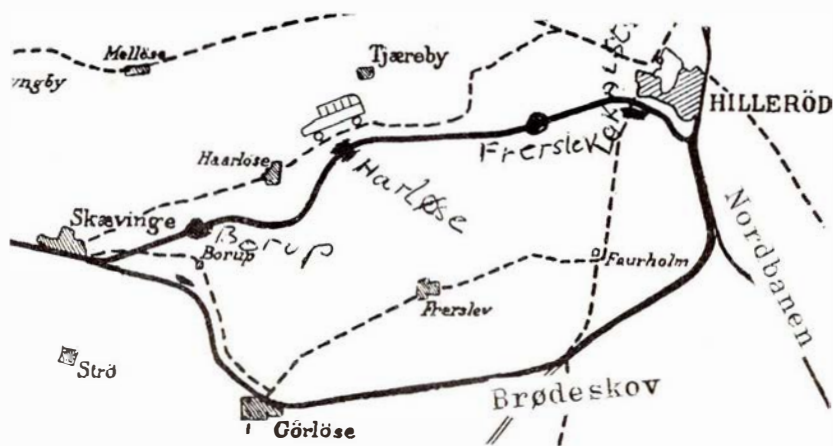
Da staten i 1930–32 gav moderniseringsstøtte til privatbanerne, var det navnlig Frichs motorvogne, det drejede sig om, og HFHJ fik da leveret sin 400 hk loko nr. M 3. Ophugget i 1967. Banen havde i nogle år et par skinnerbusser, bestående af alm. rutebiler sat på små jernbanehjul. De gjorde god gavn i krigsårene. I 1947 modtog banen den første af de ca. 50 skinnerbusser, der blev leveret til privatbanerne fra Scandia.

Fra 1965 besørger persontrafikken udelukkende med de moderne »Lynetter«.

Udvidelser og forlægning

Baneselskabet Frederiksværk–Hundested Jernbane åbnede den 27. december 1916 driften på denne strækning. Fra 1. januar 1943 blev de to baneselskaber forenet som Hillerød–Frederiksværk–Hundested Jernbane.

I 1942 fik man tanken om at forsøge en større forlægning af banen over på den nu opgivne Midtbanestrækning, der lå fiks og færdig. Dette ville give banen billigere driftsudgifter ved at blive af med en del stigninger og kurver. Trafikmæssigt havde strækningen Skævinge–Hillerød ikke betydet meget, når blot Borup Teglværk blev bevaret. Fra lokale styrelsers side, Rigsdagen og ministeriets side blev der set med stor velvilje på denne sag. Men en dag mødte banechef H. Flensborg efter ordre fra gdr Knutzen med et projekt til baneforlægning til 1 mill. kr. Banens ledelse var ganske ukendt med dette forslag,

Nederste baneline efter forlægningen i 1950
Stiplede linier er bilruter

men trafikminister Gunnar Larsen stillede sig helt på banens side. DSB blev dog ved og forlangte nu lige før lovens behandling i Rigsdagen en større udvidelse af Hillerød station, der allerede var blevet udvidet med optagelse af Midtbanen for øje, så måtte Frederiksværkbanen da også kunne køre ind på Hillerød station endog uden den skarpe kurve fra lokalstationen.

Loven gik glat gennem Rigsdagen, og fra ordførerside blev sagt, at det var med stor glæde de for første gang kunne se noget af Midtbanen gøre gavn.

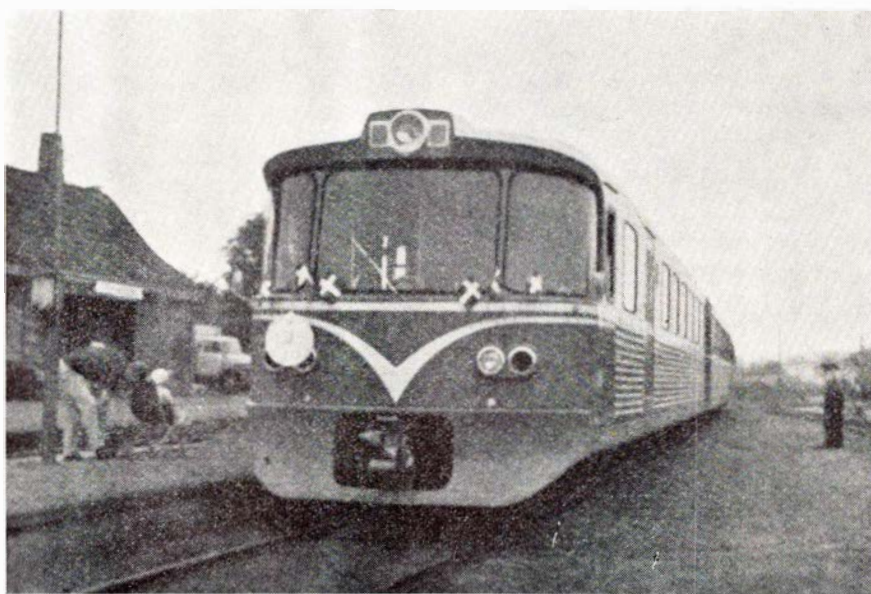
Broen ved Gørløse blev udført på rekordtid. Skinnerne skulle komme fra de linier, som tyskerne havde lagt i forbindelse med flyvepladser. Da nogle af disse var 32 kg og andre 41 kg skinner, blev det både besværligt og dyrt at få

lagt skinnerne.

Der var også megen forhandling for at få navngivet de to nye stationer. Værst var det med Nr. Herlev, som hverken postvæsen eller DSB ville kendes ved, da det kunne forveksles med Herlev. Man enedes derefter om navnet Brødskov. I maj 1950 var man klar til at tage den nye strækning i brug, og den havde efterhånden kostet 5–6 mill. kr.

I 1944 købte banen Jernbanehotellet i Hillerød, hvortil hovedkontoret blev flyttet fra de alt for små lokaler på lokalstationen. I 1963 påbegyndte man fjernstyring af togene, og efter at banen har fået direktør fælles med Gribskovbanen, hedder banerne nu Hillerød Privatbaner.

–bro.

»Lynette« tog fra 1965

FRA DAGBOGEN

Espergærde. – Da to godstog den 28. april kl. 14.25 skulle passere hinanden på Espergærde station, væltede en vogn i det sydgående tog over foran lokomotivet i det nordgående tog, hvorved maskinen afsporede. Yderligere 14 vogne i det sydgående tog afsporede og flere af dem knustes. På en strækning af ca. 250 m blev sporet helt forskubbet. At uheldet ikke fik større omfang skyldes, at gennemkørselshastigheden på grund af sporarbejder var nedsat til 40 km/t. Begge spor var blokerede, så rejsende blev befordret i busser mellem Helsingør og Nivå. De internationale tog førtes over Nordbanen eller København-Malmø. Det ene spor var ryddet dagen efter om aftenen, mens det andet først var i orden fire dage senere.

Horsens. – Den 7. april mistede føreren af en personbil med fem personer herredømmet over vognen, da den passerede viadukten ved Bygholm. Den kørte gennem rækværket og væltede ned i det nordgående spor på jernbanen. Ved styrtet blev den delt i to stykker og personerne lå spredt i sporet. Ingen kom dog i det sydgående spor, hvor et lyntog kort efter passerede. Føreren af vognen og fire af passagererne blev indlagt på sygehus.

Lunderskov. – Den 13. april væltede en vognbjørn med en læsset godsvogn på 20 t i grøften på vejen mellem Nagbøl og Vamdrup. Vejarbejder og stærkt regnskyl samt kørsel i en vejbane var årsag til uheldet.

Slagelse. – En drengbande bestående af 14-15-årige er afsløret som tyve fra godsvogne og indbrud på godsekspeditionen. På 12-14 godsvogne var låsene savet over med en nedstryger, hvorefter de stjal tobak og slik.

PRIVATBANENYTT

Østsjællandske Jernbane

Banens materiel skal nu have en modernisering til 10 mill. kr., hvoraf staten betaler 7,5 mill. kr., mens amt og kommune dækker resten. Der skal anskaffes 5 Lynettetog samt 3 styrevogne, der ventes at kunne tages i brug til foråret 1974. Materiellet, der køres med i øjeblikket, er fra 1952, og var oprindeligt kun beregnet til at kunne køre i ti år.

Hads-Ning Herreders Jernbane

Banen har forsøgsvis fået installeret radioanlæg i en af dens motortog. Forretningsudvalget skal efter prøvetid afgøre, om anlægget skal købes, og lignende evt. installeres i samtlige motorvogne.

RUTEBILNYT

Espergærde-Hillerød

Direktør Salomon, Strandvejsbilerne, der i 1970 nedlagde ruten Espergærde-Hillerød som urentabel, har nu erklæret sig villig til at genoptage den mod et kommunalt tilskud på 250.000 kr. Da Salomon nedlagde ruten Fredensborg-Humblebæk, overtog de to kommuner driften af denne rute, der nu har en fin belægningsprocent.

Jægersborg-Hørsholm

Fra sommerkøreplanen nedlægges DSB-ruten 353 mellem Jægersborg og Hørsholm, medens samme rute oprettholder kørslen Hørsholm-Helsingør. Det er Nærumbanens busrute Lyngby-Gl. Holte, der har gjort DSB-ruten overflødig.

DSB rutebiler

Rutebiltjenesten har indsendt ansøgning om nedlæggelse af flere urentable bilruter, bl. a. Randers-Langå-Granslev og nogle Kolding-ruter.

Svendborg. – Rutebilstationen flyttes nu til Svendborg station, hvor DSB bekoster indretningen og kommunen lejer sig ind hos DSB.

Ringkøbing. – Nedlægningen af de mange bilruter har givet rutebilstationen et underskud på 11.600 kr., hvorfor man har søgt kommunen om tilskud til stationens fortsatte drift.

Århus. – Ved en fejltagelse begyndte en tankbil den 10. april at fylde olie på en næsten fuld tank ved rutebilstationen. Der er to tanke, men chaufføren fik udleveret nøglen til den forkerte tank. 10.000 l olie løb ned i Århus kloaknet.

STENVAD *kager*

— det store navn i SMÅ kager

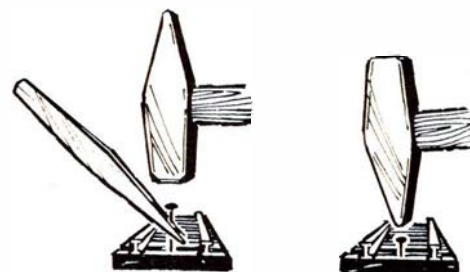
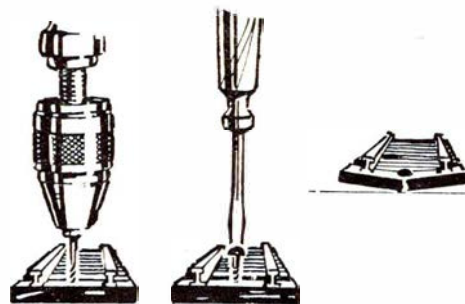
MODEL-JERNBANE

Sporlægning

Hovedbetingelsen for et godt og jævnt spor på modelanlægget er, at de enkelte skinnestykker er fastgjort urokkeligt på anlægspladen. Denne kan være en spånplade, eller en rammekonstruktion med banelegeme af tilskårne brædder.

Man må aldrig lægge skinnestykkerne løse, eller på bløde underlag som tæpper og skumstof, idet sporstykkerne arbejder sig fra hinanden ved kørsel med større loko, hvilket kan have afsporinger til følge.

Ved lægning af spor på et fast anlæg tegner vi først spornettet op med blyant på anlægspladen. Vi behøver dog kun at markere spormidten. Ved lange lige strækninger kan vi som lineal benytte en træliste. Større radier tegnes med en »passer«, bestående af en blyant fastgjort i en snor.

Ved fastgøring af sporet kan svellerne forsigtigt udbores. Fastgøring med små skrueer, ikke for fast, ellers brister svellerne

Det spormateriel, der findes i handelen, er for størstedelens vedkommende udstyret med huller til fastgøring. Dette gælder også Märklins blikskinnestykker.

Er skinnestykkerne ikke forsynet med huller, må vi selv bore det fornødne antal med en let håndboremaskine. Bor-

diameter 0,8 mm. Hulafstand i svellerne 15-20 cm.

Skinnestykkerne sømnes nu fast med små søm med halvrundt hoved. Brug ikke en for kraftig hammer, en hamervægt på 50 g er tilstrækkelig til formålet. Sømmene må ikke slås for hårdt i, ellers går svellerne itu, eller deformeres. Af samme grund må man heller ikke bruge søm, der har større diameter end hullerne.

Hvad der gælder fastgøring med søm, gælder naturligvis også for skruer. Da egnede skruer ikke fås i enhver isenkrambutik, anbefales det kun at bruge det pågældende modelbanefirmas egne varer.

Ved lægning af lige strækninger benytter vi en styreliste langs ballaststykkets/svellemåttens ene side. Herved opnår vi en garanteret lige linieføring. Hvis man i lav højde (øjnehøjde) kigger henad sporet, vil ethvert knæk være tydeligt. Ved brug af flexible skinnestykker kan vi på samme måde undgå »slingelinier«.

Ved overgang fra vandret spor til stigninger er det vigtigt ikke at begynde stigningen i en skinnesamling, idet vi i så fald opnår et ubehageligt knæk i sporet, et knæk der påvirker togets køreegenskaber til det dårligere, f. eks. dårligt strømftag, uønskede afkoblinger og svævende hjulsæt. I stedet lægger vi i overgangen et skinnestykke, som vi runder let i hånden.

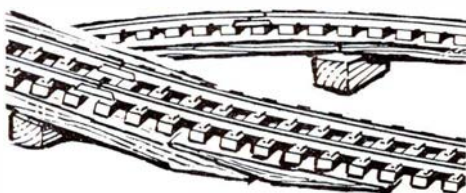
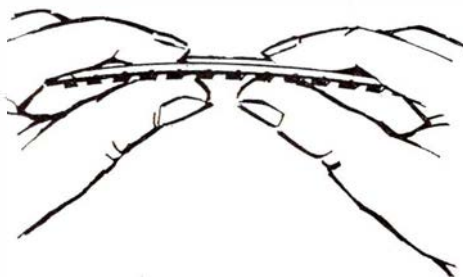
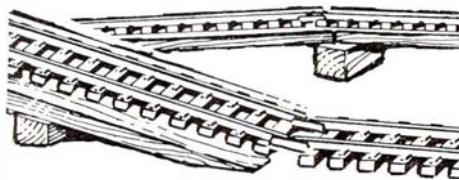
Sporskifter og krydsninger må aldrig anbringes ved begyndelsen af en stigning, da de bevægelige dele let kommer i spænd til skade for funktioneringen.

Skal sporet forsynes med stenballast, går vi frem skridt for skridt. Underlaget for sporet indsmøres med »hvid lim«, skinnestykkerne lægges på plads og fastgøres, og stenballasten strøs ud. Når limen er tør, fjernes den overflødige ballast med støvsugeren. Har vi en ren pose i støvsugeren, kan vi igen anvende den overflødige ballast.

Simplere og hurtigere sker spor- og ballastlægning ved hjælp af dobbeltsidigt klæbebånd (tæppeklæbebånd). Klæbestrimlen klippes evt. til, lægges

på anlægspladen, sporet lægges på plads og trykkes ned i klæbebåndet, ballasten drysses ud og trykkes fast, den overflødige ballast fjernes med støvsugeren – og sporet er færdigt.

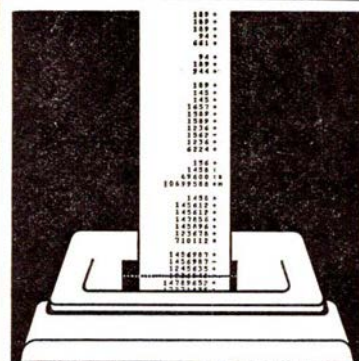
J. B. Dyrkilde.

Ved stigninger må skarpe knæk undgås. Sporstykket rundes efter behov i hånden. Søm holdes med en pincet og slås i med lette hammerslag.

Herning

Det går hurtigere i sparekassen

Den moderne sparekasse klarer Deres økonomi

SPAREKASSEN

Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse

Det store udvalg i

URE - GULD - KIKKERTER

Specialforretning

med salg direkte fra fabrik

ANNIE OG FLEMMING

Torvet (v. Herning kirke) . Telf. 12 73 30

Mange over - ingen under

Herning

Blikkenslagerforretning

ved Kirkegård Jacobsen

Smallegade 3 A, Herning. Telf. 12 30 86

Al varme - sanitet og blikkenslagerarbejde udføres - såvel nyt som

reparationer

**LYSTRYK - ZINKTRYK
COMPOSERSATS**

Electrostencil - Fotokopiering

Duplikering - Reprofoto

Har De problemer, løser vi dem!

KAJ U. OFFSET

ved Kaj U. Andersen, ingeniør m.a.i.

Dalgasgade 39 . Herning . Telf. 12 80 63

Vi kører til ....

HERNING AUTOVÆKSTED

ved mekaniker Tommy Bonne

Fonnesbechsgade 16, Herning

Telefon 12 83 35

1. kl.s autoreparationer udføres på alle vognmærker

**husholdningsgas
autogas
industrigas**

8220 BRABRAND . TELEFON (06) 26 04 00

LØGSTØR - VEJEN - ODENSE - NÆSTVED

FREDERICIA BOGTRYKKERI

Kirkestræde 16 . Fredericia
Telefon 92 00 66

Det betaler sig at købe ind hos . .

E-K MARKED

Vesterbrogade 30 . Fredericia
Telefon 92 63 24

Vejen til bedre service . . .

BP service

ved Alfred Skousen
Havnepladsen . Fredericia
Telefon 92 16 42

benzin - olie - smøring samt autoudstyr
quick-service udføres

Lad vognen vaske på vort nye
moderne vaskeanlæg

SOFT ICE CAFETERIA

ved Henry Gadegård
Vesterbrogade 31 . Fredericia
Telefon 92 26 63

Pølser - Hotdogs - Is - Sodavand
Æbleskiver samt kaffe med brød
og smørrebrød

Åbent fra kl. 8-24

Vi kører til . . .

CHEVRON service

ved Erling Buhl
Vesterbrogade 54 . Fredericia
Telefon 92 25 41

benzin - olie - vask - smøring -
autoudstyr - quick-service udføres

**PRANGERVEJENS
MÆLKEUDSALG**

ved Poul Hansen
Prangervej 53 . Fredericia . Tlf. 92 02 85
1. kl.s mejeriprodukter - kolonialvarer
samt frisk brød og lækre kager

Vi kører til . . . .

TEXACO SERVICE

ved Einar Jensen
Vejlevej - Fredericia - Tlf. 92 58 48
Benzin, olie, vask, smøring samt
autoudstyr - Quick-service udføres
Åbent kl. 7-23 - søndag kl. 8-23

Briller køber vi hos . . .

**BRILLE
CENTRUM**

Danmarksgade 20
7000 FREDERICIA-Tlf. (05)924630

Centret for moderne optik

ind til . . .

CHEVRON service

ved Hardy Christensen
Egeskovvej 105 . Fredericia
Telefon 92 39 27

Benzin - Olie - Vask - Smøring
Alt i autotilbehør
Quick service udføres

NORGESGADES CAFETERIA

Norgesgade . Fredericia . Tlf. 92 37 39
Hver dag varm middagsret, lækker
smørrebrød, grill-retter, bøf-sandwich,
hot-dogs m. m. Altid frisklavet kaffe
NB. Vi åbner kl. 7.30

Det store udvalg i
herrekonfektion og lingeri - så . . .

UGAARD OG JENSEN

Danmarksgade 21 . Fredericia
Telefon 92 03 32

Hvor mandfolk handler

Vær elegant og moderigtig klædt
i tøj fra . . . .

ØRNTOFT

Damekonfektion - Kjoler
Vendersgade, Fredericia. Tlf. 92 61 31
(Sparekassens bygning)

Bliv kunde - bliv tilfreds - på gensyn

HOS LAJLAS GRILL

Danmarksgade 58 - Fredericia
Telefon 92 04 49
Grill-kyllinger - Forårsruller - Bøf-
sandwich - Pølser - Hot-Dogs -
Pommes frites m. m.

Det moderigtige udvalg i KJOLER
og BUKSEDRAGTER til alle aldre - så

KRAGS KJOLER

Vesterbrogade 46 . Fredericia
Telefon 92 12 53

Ind til

ESSO SERVICE

ved E. Haudrum
Vejlevej - Fredericia - Tlf. 92 55 60
Benzin, olie, vask, smøring, autorepara-
tioner samt Quick-service udføres
Undervognsrensning og -behandling

SOL-ISBAR

ved G. Hansen
Jyllandsgade 65, Fredericia, tlf. 922460
Stort udvalg i chokolade, konfekturer,
og gaveæsker. Vort speciale: Gammel-
daws vaffler, soft-ice og dessert-is

Når det gælder sy- og strikkemaskiner
går man til . . .

Prinsessegade 35 . Fredericia
Telefon 92 58 06

Køb brød med hjem til kaffen fra . . .

NIC. CHRISTENSEN

BAGERI OG CONDITORI
Danmarksgade 1 . Telefon 92 02 20
FILIAL:
Rahbecksvej 6 . Telf. 92 01 20

Hvorfor give mere, når De kan få
høj kvalitet til lav pris . . .

KH Fyringsolie

Telefon 92 67 60

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia
Telefon 92 11 55
Nummeret for moderne tøjhygiejne
Såvel vask som kemisk rens og pres
NB. Vi henter og bringer gerne

KETTYS BLOMSTER & KERAMIK

Hjørnet af Danmarksgade/Bjerggade
Fredericia
Alt i krans - Eget kransbinderi
Alt ordnes vedrørende begravelse
Leverandør til Statsbanerne

Det førende udvalg i cykler - knallerter
samt tilbehør - så

LARSENS CYKELSERVICE

Nymarksvej 27 - Fredericia. Tlf. 922985
Aut. forhandler af ELNA symaskiner
Salg - Service - Reparationer

FOTOHOBBY

Tips til hjemmebiografen

Filmlærred: Nogle amatører klarer sig, hvor utroligt det end lyder, stadig med et krøllet lagen. Men hvorfor betale for gode objektiver i både kamera og fremviser, hvis projektionsskærmen alligevel spolerer det hele. En rulle perlelærred med fod kan købes for ca. 85 kr.

Ekstra-højttaler: Filmen bliver mere professionel, hvis den ledsages af musik og/eller kommentar fra båndoptageren, og lyden skal komme fra lærredet. Derfor kan det være nødvendigt at fremskaffe sig en speciel højttaler til formålet. Prisen er ca. 200 kr.

Reservelampe: De har hørt det før, ja De har måske også haft en reservelampe engang. Men huskede De at forny den da den sidste gik sig en tur? Reservelampen er en garanti for at forestillingen ikke går i vasken.

Operatørlampe: De rigtige biografer kan »fade« lyset langsomt ud og op igen. Hjemme i stuen har man ikke den facilitet, men man kan da anskaffe sig en lille operatørlampe, som giver det rette lys ved ilægning af næste spole, og som ikke blænder publikum. Der er lamper til mange priser, men ca. 25 kr. skulle vel kunne gøre det. De skal også nok lave lidt hjemmesløjd for at få det til at virke rigtigt.

Projektionsbord: Filmgengiveren er jo en dyr ting, derfor skulle den jo helst også stå godt og fast ved fremvisningen af filmene. Køb derfor en gang for alle et godt og solidt faststående projektionsbord til afløsning for den stabel telefonbøger De sædvanligt plejer at stable op. Pris mellem 30 og 130 kr.

Forskelligt

Engang fotograferede man kun med solen i ryggen. Det gør fotografer ikke mere i dag. De dygtige endda tværtimod. Der kommer mere dybde i et billede der er taget i modlys eller sidelys. I modlys får man oftest de dejligste stemninger frem, mange gange i fuldstændig silhouetvirkning, det være sig træers mønstre, dyrs silhouetter, en sø, der spejler sol eller måne o. m. a.

Tips: Pas på solen ikke skinner direkte i objektivet. Brug derfor en modlysblænde, så De undgår generende reflekser.

Et enøjet kamera er det helt rigtige, hvis man vil systemfotografere. Man kan f. eks. fotografere de helt små ting, som mønter, frimærker, smykker, sommerfugle, insekter osv.

Som ekstra tilbehør skal man købe en bælg eller et sæt mellemringe. Bælgen eller mellemringene skrues eller bajonettes mellem kamerahuset og normalobjektivet. Hvor tæt De kan komme og hvor meget De får med på billedet, kan De nemt se i søgeren, der viser et tydeligt billede af det sete.

Til systemkameraet fås også en såkaldt vidvinkel (vidvinkelobjektiv). Det gaber over en stor fotografisk vinkel, så man fotograferer f. eks. høje bygninger uden at skulle gå langt tilbage. Men et vidvinkelobjektiv kan meget mere. Afstandsindstillingen er ikke særlig kritisk, så man får nemt skarpe billeder, det er jo et plus når man fotograferer f. eks. legende børn, hvor afstanden skifter på et øjeblik. Mange små kameraer har en fast indbygget optik med en temmelig kort brændvidde, så det egentlige er en vidvinkel, det kan man se på tallet, der står indgraveret i kanten af objektivet. Hvis der står 35 til 38 mm (billedformat 24×36), er det faktisk en vidvinkel. Der findes også kameraer, hvortil man kan få en vidvinkelforsats, f. eks. Yashica, Electro.

Den største fordel ved et enøjet spejlreflekskamera, er vel nok, at man kan sætte et teleobjektiv foran huset i stedet for normaloptikken. Dermed trækker man fjerne motiver nærmere, lige som en kikkert.

Man kan få teleobjektiver i mange brændvidder, lige fra 85 mm til over 1000 mm (1 meter). En 135 mm tele er den mest anvendelige for brug uden stativ. Den er nemlig ikke særlig tung, selv om den trækker tre gange så meget som normalobjektivet. De meget lange telelinser er kun beregnet til anvendelse med et stativ.

Et tips: Når De skyder uden stativ med en 135 eller 200 mm tele, skal De bruge de korte tider på 1/500 og 1/1000 sek. Det giver skarpere billeder end 1/125.

Der findes kun et eneste verdenskendt praktisk tonefilm-system

Denne påstand bør vel bevises, og det prøver jeg hermed.

Det er rigtigt, at der findes adskillige løsninger på problemet: tonefilm for amatører, og de kan deles i to hovedgrupper, de såkaldte et-bands og to-

Herning

DALLS

HERREMAGASIN

Bredgade 29-33 . Herning

HERREHABITTER

Specialitet: topmærket Sterling
Kamgarn - Twist - Trevira

TOFTEMARK FOTO

ved Mona Hermansen

Sjællandsgade 4, Herning. Tlf. 12 43 65

Finere portrætfotografering

Tapetsalg til fabrikspriser ...

HERNING TAPETLAGER

Gl. Landevej 155 - Søndergade 17

Telefon 12 95 19

Specialforretningen med det førende udvalg

Specialforretningen med det store udvalg ....

PINGOUIN GARN

Østergade 30 - Herning - Tlf. 12 77 24

med verdensry - fransk mode og kvalitet

VESTERBRO AUTOLAK

ved Villy Østergaard Sørensen
Ringkøbingvej 44, Herning. Tlf. 12 29 54
Såvel hellak som reparationer og polering udføres med faglig garanti

Vær prisbevidst - tank op hos ....

UNO-X service

Østergade - Herning - Telf. 12 87 31
Benzin - olie - dæk - batteriservice
Stort udvalg i autoudstyr

Tandlæge PAUL VIG NISSEN

Fredensvej 6 - Sunds - Tlf. 14 15 50

Konsultation 9-17, lørdag efter aftale

Autoruder - Blyruder - Termoruder og reparation samt bygningsglas
1. kl.s arbejde udføres ...

GLARMESTER BRUNO SAND

H. C. Ørstedsvvej 20 . Herning
Telefon 12 55 70

Fredericia

Vi handler i ...

BREUMS BAGERI

Bülowsvej 3 . Fredericia . Telf. 92 01 06
Altid 1. kl.s lækkert brød og kager
Spec.: Fødselsdagskringle

Følg »GULF Strømmen« til ...

GULF service

ved P. Romppanen

Vejlevej . Fredericia . Telf. 92 55 25

Benzin - olie - vask - smøring samt autoudstyr. Quick-service samt auto-reparationer udføres

Vi kører til ...

AUTO »MOBIL« VÆRKSTED

ved mekaniker Mogens Andersen

Egeskovvej 119 . Fredericia

Telefon 92 47 14

Benzin - olie - smøring - autotilbehør
NB. 1. kl.s autoreparationer samt opretning udføres på alle vognmærker

Ind til ...

CHEVRON service

ved mekaniker Ove Hermansen

Sjællandsgade 33 - Fredericia

Telefon 92 42 90

Benzin - olieskift - vask - smøring - autoudstyr - Quick-service samt reparationer udføres

Vi handler i ...

ISMEJERIET

Vesterbrogade 44 - Fredericia

Telefon 92 10 35

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

Den elegante og moderne frisur - så

Salon FLEUR

ved J. Drachmann

Kongensgade 57, Fredericia, tlf. 92 23 31

1. kl.s individuel behandling udføres

Vejle

Ure til

den rigtige pris
køber man hos
Urmager Friis

URMAGER FRIIS

Tønnesgade 4 . Vejle . Telf. 82 65 01

Den elegante og moderne hårpleje
- så gå til ...

PERFEKT damesalon

ved Mette Holm

Norrebrogade 26 . Vejle . Telf. 82 08 98

1. kl.s individuel behandling udføres

Vejle

Stedet for moderne hårpleje ....

SALON HAIR

ved Ida Olesen

Agersnapvej 12 - Mølholm. Tlf. 82 18 50

Spec.: Alt i toppe og parykker

Specialforretningen
med det store udvalg ...

TÆPPE FORUM

Borgvold ved Banegården - Dæmningen

ved Vejle Teater . Telefon 83 03 83

DERES LAVPRIS-TÆPPEMARKED

Det moderne center for

Stereo, radio, TV og båndoptagere ..

ØNSKE-RADIO

Vedelsgade 93 - Vejle - Telf. 83 00 38

1. kl.s reparationer udføres med
faglig garanti

Vor leverandør ....

BRO's BLOMSTER

Kirkegade 7 - Vejle - Telefon 82 26 44

Blomster, buketter samt dekorationer
og kranser

HAVNENS TOBAKSHUS

ved Finn Rasmussen

Havnegade 37 . Vejle . Tlf. 82 40 96

Det store udvalg i cigarer - tobakker -
vine - spirituosa samt rygeartikler

Glarmester P. Pedersens Eftf.

ved Leif Bundgaard

Grønnegade 7 . Vejle . Telf. 82 04 13

Alt glarmesterarbejde udføres
- såvel nybyg som reparationer
Tilbud og overslag uden forbindelse

»Bag den gode smag« ...

LANGELINIE BAGERIET

ved E. Willsen

Langelinie 21 . Vejle . Telf. 82 10 22

1. kl.s lækkert brød og kager

Følg GULF Strømmen til

GULF service

ved E. Pedersen

Dæmningen 12 . Vejle . Telf. 82 08 04

Benzin - olie - vask - smøring

Stort udvalg i autotilbehør

Horsens

HORSENS SMØRREBRØD

ved

smørrebrødsjomfru Bente Godttfredsen
og kok Jens Erik Godttfredsen

Lovenørnsngade 44 . Telefon 62 52 62

God daglig madpakke

samt lækkert selskabssmørrebrød
til priser fra kr. 2,60

Mand.-onsd. 6-18 - torsd.-fred. 6-22

- lörd. 11.30-22 - søndag 7-22

Centralvarme - dampanlæg - vand-,
gas-, sanitet- og blikkenslagerarbejde
- så ...

G. DALHOFF KNUDSEN

ingeniør m. af i.

K. V. Kochs Eftf.

Kattesund 12 . Horsens . Tlf. 62 27 00

Tilbud og overslag gives u. forbindelse

Forkort rejsen

med en lommeroman fra ...

MÆLKETORVETS KIOSK

ved Kirsten Gønge Nielsen

Smedegade 3 . Horsens . Telf. 62 39 08

Aviser - uge- og månedsblade

NB. Nu åben hver søn- og helligdag

Byens største specialforretning
i autoudstyr ...

AUTOUDSTYR - RESERVEDELE

Vestergade 99 . Horsens . Telf. 62 02 27

Ved aflevering af denne annonce
yder vi rabat til etatens folk

Har De problemer med Deres figur
- så tal med ...

KONDI- OG HELSESTUEN

Langmarksvej 35 . Horsens

Telefon 62 95 43

De slankes uden ubehagelige slanke-
kure og vi gør alt for Dem og Deres
velbefindende

Børnenes egen modebutik

SKIPPER BØRNETØJ

Thonbogade 14 . Horsens . Tlf. 62 98 30

Det store udvalg i strik-kjoler

Bukser - buksedragter - hættetluser
- overalls - nederdele m. m.

JASON

ALT I LÆDERVARER

Sondergade 44 . Horsens . Tlf. 62 47 48

bånd systemer. Sidsnævnte karakteriseres ved tone-koblere, der tilstræber, at en filmgengiver og en bånd-recorder følges ad. I tidens løb har først hobby-folk, senere teknikere i kinoindustrien fremstillet mange modeller, der med få undtagelser alle er forsvundet fra markedet igen. Fejlen ved to-bånd systemet var, at de var for usikre at arbejde med, og at der var alt for megen ulejlighed med såvel ind- som afspilning. Det var ikke enhver beskåret at betjene 3 apparaturer og styre 2 bånd (film og lydbåndet) – og det var i alle tilfælde en operation, der krævede sin mand!

Var indspilningen lykkeligt overstået, således at film og lyd kunne følges ad, kunne der under afspilningen meget let ske uheld. Enten løb lyden fra billedet – eller omvendt. Kort sagt: den ideelle, synkronne gengivelse volder to-bånd amatøreren adskillige genvordigheder. Det må dog indrømmes, at til visse formål virker det gamle system tåleligt, ikke mindst inden for hjemmets fire vægge, men der bliver aldrig nogen sinde tale om en international udbredelse, blandt andet fordi mange forskellige to-bånd systemer aldrig har opnået nogen standardiseret norm. Også ved udveksling eller udlån af film er dette system uanvendeligt. Kun den amatør, der har indspillet lyden til filmen, kan med held afspille den – og det endda kun på sit eget udstyr.

Magnet-tonespor er bedre

Helt anderledes let er det hele, når talen er om et-bånd systemet. Ved denne metode, der også kaldes magnet-tonespor, stiller sagen sig helt anderledes let. Her er billedet og tone forenet på samme spor, nemlig filmen.

Den redigerede film bliver hos fotohandleren forsynet med et magnet-tonespor i kanten, og herpå indspilles musik, tale og lyd, for derefter ganske simpelt at kunne gengives af filmfremviseren, der samtidig er en slags »bånd«-recorder.

Ved de moderne lydspor for 8 mm formatet drejer det sig om et ganske smalt (0,8 mm) lydbånd, der klæbes på kanten af filmen i den modsatte side af perforationen. Fordelen ved denne ide er selvfølgelig, at film og lyd er helt forbundet med hinanden og aldrig har mulighed for at forskubbe sig.

Yderligere har systemet følgende fordel:

Metoden er internationalt anerkendt og normeret. Sporets bredde og placering samt afstanden mellem billedvindue og tonehoved er ens over hele verden. Det vil sige, at tonen ved standard

De fleste
bruger
Agfacolor...

Agfacolor CT 18 er filmen med de naturlige farver!

- * Lysbilleder med skarp og korrekt farvegengivelse
- * fremkaldes og tilbagesendes samme arbejdsdag, den modtages - også ved montering i plasticdiarammer
- * fås også til alle typer kassette-kameraer

8 mm er 56, medens den ved Super 8 er 18 billeder foran billedvinduet. At også de vigtigste vitale dele i fremviseren bygges internationalt normeret, bør selvfølgelig nævnes.

Ikke mindst af sidstnævnte grunde er magnet-tone den eneste virkelig verdensomfattende løsning på begrebet amatør-tone-film. Det vil sige, at en film indspillet med magnet-tone kan afspilles hvorsomhelst i verden, blot der er en magnet-tone-gengiver til rådighed. Man skal blot lægge filmen i, så kører man tonefilm. Med dette system er der ikke uoverensstemmelse mellem lyd og billede – synkroniteten er bevaret under alle forhold. Medens man ved det gamle to-bånd system skulle bruge en filmgengiver, en tonekobler og en bånd-recorder, kræver magnet-bånd systemet kun en magnet-tone-gengiver.

Fra to-bånd amatørerne hører man ofte argumenter om, hvor stort et toneområde »mit system« dækker. Teoretisk kan der være noget om det, men når en magnet-tone-gengiver ved 18 bille-

Alt i fototilbehør, albums, apparater, blitz, film, lydbånd, kassetter og spoler

SVENDS FOTO

Haderslevvej 75 . Kolding . Tlf. 52 48 11

NB. Vi fotograferer stadig til Deres fester. Husk! God parkeringsplads ved forretningen

Horsens

Også De bør have konto i

H O R S E N S

Tag frisk brød med hjem fra ...

Runddelens Brød- og Konfekturer
Fr. Bajersgade 1 . Horsens . Tlf. 62 63 12
Dessert-is leveres på bestilling
Åbent fra kl. 6.30–21.00 – også søndag

Stedet for moderne hårpleje ...

Salon CHANEL
ved Aase Lund Pedersen
Søndergade 49, 1. sal . Horsens
Alt indenfor sidste nye frisurer samt toppe
Telf. 62 38 40

Det store udvalg i **chokolade, konfekturer** samt gaveæsker – så

CHOKO
ved Esther Nielsen
Kongensgade 21 – Horsens. Tlf. 621505

TAXI – Telefon 62 32 19

LILLEBILSTATIONEN
ved Aa. Nielsen
Vimmelskaflet 1 – Horsens
Såvel by- som landture

ders hastighed er i stand til at gengive som en radio på en mellembølgestation – mon det så ikke er tilfredsstillende?

(fortsættes i næste nr.)

DØDSFALD

Lokofører C. F. Pedersen,
fh. Nyborg, 94 år.
Lokofører L. P. Conradsen
fh. Frederikshavn, 88 år.
Pakhusformand J. B. Sørensen,
fh. Fredericia, 88 år.

Ålborg

MEJERIUDSALGET

ved Kurt Kornbech
Boulevarden 44 . Ålborg . Tlf. 12 53 97
1. kl.s mejeriprodukter og kolonial
En gros

NORVIN & LARSEN

Entreprenører
Entreprenørgården
Guldbæk pr. Godthåb
Telefon (08) 38 52 55
udfører arbejde for DSB

Tandlæge

OLE BIRCH POULSEN

Hasserishøj 12 – Ålborg – Tlf. 12 49 38
Konsultation: Kun efter aftale

Ind til . . . .

ESSO servicenter

ved Ole Overgaard
Sønderbro 24 – Ålborg – Tlf. 13 40 23
Benzin – olie – autoriesel – smøring –
vask – batteriservice m. m.

Vi kører til . . . .

MOBIL SERVICE

Niels Vestergaard
Vesterbro 20 – Ålborg – Tlf. 16 02 99
**Benzin, olie, vask, smøring samt auto-
udstyr. – Quick-service udføres af fag-
uddannet mekaniker**

Lad os forfatte Deres festsang . . .

GLENDALÉ

Jernbanegade 21 . Ålborg
Telefon 16 01 72
Duplikering af enhver art fra dag til dag
– også på elektrostencil

Ind til

SERVICENTER

ved Ib Simonsen
Jyllandsgade 22 – Ålborg – Tlf. 13 90 50
Stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres
**NB. Autoudlejning af nye Volvo – WW
samt Pick-up**

Gugvejens SMØRREBRØD

Gugvej 81 – Ålborg – Tlf. 12 73 99
Daglig smørrebrød, selskabssmørrebrød
samt Grill-specialiteter
Åben fra kl. 9–24 alle ugens dage
NB. Smørrebrød bringes overalt uden
udgift for Dem på ordrer over kr. 30,-

Tag brød med hjem til kaffen fra . . .

BRUUNs BAGERI

Rutebilstationen . Ålborg . Tlf. 12 74 20
Altid 1. kl.s lækker brød og kager

Vi kører til . . . .

ANNEBERGVEJ AUTOOPRETNING

ved Søren Høyer
Annebergvej 72 . Ålborg . Tlf. 12 50 53
Karrosseriarbejde – Opretning –
Rustskader – Undervognsbehand-
ling – Dinitrol

Ind til . . . .

CHEVRON SERVICE

ved Jørgen Jensen
Sønderbro – Ålborg – Tlf. 12 02 30
Stort udvalg i autoudstyr
Quick-service udføres
**NB. Husk vor bilist-butik med cigaretter
tobakker, aviser m. m.**

MØBELPOLSTRERVÆRKSTEDET

ved Kristian Johnsen
Holbergsgade 16 . Ålborg . Tlf. 12 81 78
Ombetragtning og reparation af møbler
i enhver stilart
såvel antikke som moderne
Stort udvalg i møbel- og tæppestoffer
i anerkendte kvaliteter. Rimelige priser
og tilbud uden forbindelse

Vi handler med fordel hos . . .

HAGSTRØM MUSIK

Prinsensgade 38 . Ålborg
Telefon 13 29 01

Vi anbefaler . . . .

YORK RENSERIET

Sjællandsgade 24, Ålborg. Tlf. 12 79 70
Vi yder 10 pct. rabat til etatens folk

Når det gælder **ISENKRAM, KØKKEN-
UDSTYR, GLAS, PORCELÆN** samt **GA-
VEARTIKLER** – så . . . .

FÆRØPLADS ISENKRAM

ved K. Kristensen
Færøplads – Ålborg – Tlf. 12 76 49

Stedet for moderne hårpleje . . .

Salon HAIR

ved Irma Dahlin
Finlandsgade 4 . Ålborg . Tlf. 12 51 46
1. kl.s individuel behandling udføres

Vi træffes kl. 9.00–17.00
undtagen lørdag

TANDTEKNIK
PÅHLMAN HAFSTRØM
Algade 11 . Ålborg . Tlf. 13 23 02

Skalborg

TANDLÆGER

ELLEN og JØRGEN THOLSTRUP

Lindenborgvej 91, Skalborg. Tlf. 182270
(Bonderupgård)

Konsultation: Kl. 9–17, lørdag kl. 10–12

Nørresundby

Nye biler har vi ikke –
men har De en gammel – gør vi den
som ny. Tilbud gives hos

Østergades Karosseri- og Autoværksted

ved Jørgen Thomsen
Østergade 33, Nørresundby. Tlf. 174386

Forkort rejsen
med en lommeroman fra

NR. UTRUP KIOSK

ved N. J. Madsen
Hjørringvej 40 . Nørresundby
Telefon 17 39 20
Aviser – uge- og månedsblade samt
telegrammer. NB. Stort vareudvalg

Vi kører til . . .

CHEVRON service

ved mekaniker John Jensen
Thistedvej 1 . Nørresundby
Telefon 17 01 88
benzin – olie – vask – smøring – auto-
udstyr – autoreparationer udføres med
faglig garanti.

Lokofører E. O. A. Thomsen,
fh. mdt. gb., 87 år.
Skibsfører J. R. Jepsen,
fh. Korsør, 80 år.
Lokofører Chr. Hansen,
fh. Esbjerg, 78 år.
Lokofører J. S. M. Beusen,
fh. mdt. Helgoland, 76 år.
Lokofører R. Christoffersen,
fh. Århus, 74 år.
Lokofører P. A. K. Nielsen,
fh. Korsør, 74 år.
Overportør P. C. Lylloff,
fh. Vanløse, 74 år.
Togfører C. F. Thorsen,
Århus, 55 år.
Rangerformand H. E. Pedersen,
Vojens, 47 år.

FRA KLUBBERNE

Helsingør Veteranjernbane

I Gentofte er man stærkt på vej med at få OHJ C 216 – den lille røde personvogn, der i lang tid stod på Østerport st., gjort klar til at kunne indgå i banens materiel.

I Rungsted er vi i fuld gang med at indrette os i den gamle remise, som vi har lejet af DSB. Her får nr. 7 sig et eftersyn, inden vi indleder sæsonen. SVJ 1, der ikke er køreklar, bliver nu hensat i Rungsted remise for senere reparation.

Sporvejshistorisk Selskab

Efter at der nu er givet definitivt afslag på kørsel med veteransporvogne i Brøndbyerne, har selskabet fået øje på en 1,6 km strækning på den nedlagte Midtbane fra Hvalsø og til Skjoldnæsholm. Fredningsnævnet skal nu tage stilling til planen. Godsejer Bruun de Neergaard ser med stor velvilje på tanken, og er også villig til at afstå jord til remiseanlæg til gamle sporvogne. NESA har foræret en omformerstation mod, at man selv pillede den ned.

BOGHJØRNET

Fremads Folkebibliotek

Jane Duncan

»Min familie i højlandet«

På dansk ved Henning Ipsen.

194 sider. Kr. 17,75, ib. 22,75. I abonnement 16,75, ib. 19,75.

Fremads Folkebibliotek Bogringen.

Jane Duncan er skotte, og skotske er motiverne i hendes bøger. »Min familie i højlandet«, som er hendes debutbog, gjorde hende med et slag berømt. Bogens selvbiografiske karakter er umiskendelig, men det bliver den ikke ringere af. Dens autentiske tone giver læseren en fornemmelse af med egne øjne at have oplevet det persongalleri, forfatterinden præsenterer sine læsere for. Bogen udkom første gang på Fremad i 1961 under titlen »Min familie på Reachfar« og gend sendes nu i ny og prisbillig udgave i Fremads Folkebibliotek/Bogringen.

Bogens hovedperson og fortæller er den 9-årige Janet, yngste medlem af klanen på Reachfar. Jævnaldrende omgang har hun ikke og savner det heller ikke, hvilket præger hendes syn på ting og mennesker; den snusfornuftige reflektøren er typisk for barnet, der hovedsagelig omgås voksne.

Vic Suneson

»Hemmelige bånd«

På dansk ved Else Faber.

182 sider. Kr. 17,75, ib. 22,75. I abonnement 16,75, ib. 19,75.

Fremads Folkebibliotek Bogringen.

Vic Suneson, alias civilingeniør Sune Lundquist, betegnes som en af Sveriges mest fremragende kriminalforfattere, og ikke uden grund. »Stakkels Barbara«, »Døden kom for sent«, »Sandheden om Marie-Claire« og »Elven der hævned« har forlængst befæstet forfatterens position som en mordgådens mester. Med »Hemmelige bånd«, som første gang udkom på dansk i 1964, gend sendes en af hans bedste bøger nu i ny og prisbillig udgave af forlaget Fremad.

Frederikshavn

ESSO servicenter

ved V. Christensen

Søndergade 3, Frederikshavn, tlf. 421604

Benzin – Olie – Vask – Smøring
Quick-Service – Alt i auto-udstyr

TØJ til far og søn – så gå til

Danmarksgade 77 . Frederikshavn
Telefon 42 07 99

SKIPPERS GRILL BAR

Søndergade 133 – Fredrikshavn

Telefon 42 37 89

Lækre kyllinger – bøfsandwich – forårsruller – fiskefilet – medisterpølse – Houlbergs pølser – pommestrider – fadøl – sodavand – kaffe – is m. m.

Åbent fra kl. 11 til 24

Hjørring

Vi handler i ....

DET BLAA HJØRNE

Jernbanegade 27, Hjørring. Tlf. 92 06 20

Kolonial – vin – tobak – konserver

Bedst og billigst

Det store udvalg finder De i specialforretningen ...

BONBONNIEREN

Byens Confektur Center

E. Thomsen

Østergade 4 . Hjørring . Tlf. 92 15 35

»Hemmelige bånd«s handling er henlagt til den stockholmske pop-branche. En refræn-sangerinde myrdes på bogens første sider, og læseren præsenteres for morderen. Herefter skulle »gasen være gået af ballonen«, men det

Banegaardsrestauranten

J. F. Kennedysplads . Ålborg - TLF. 12 9548

Et godt madsted ...
Indehaver: J. Viltoft-Hansen

SKRÆDDERFIRMA

Skredderfirma

ÅRHUS 1/2

ALT I HERRE- OG
DAMESKRÆDERI

MÅLKONFEKTION I FINESTE UDFØRELSE
PROVINSENS STØRSTE UNIFORMSSKRÆDERI
Konto oprettes gerne

Randers

RANDERS

BEGRAVELSESFORRETNING A/S

Markedsgade 38 (Hj. af Hobrovej)
Vi hjælper og vejleder Dem og ordner alt vedrørende begravelse og ligbrænding. Kørsel med rustvogn i ind- og udland

Telefon 43 29 27

Uden for kontortid: Telf. (06) 43 29 26
Forretningsfører B. Lauge Christensen

Vær prisbevidst – tank op hos .....

UNO-X

ved N. E. Mikkelsen

Mariagervej 135, Randers. Tlf. 42 45 51
Benzin – olie – autoudstyr – autogummi
NB. Alle dækmærker føres –
Quick-service udføres

Følg GULFSTRØMMEN til ....

GULF SERVICE

ved R. Sollok Mortensen

Strømmen 20 A, Randers. Tlf. 42 30 04
Benzin – Olieskift – Smøring
Autoudstyr – Quick-vask
Autoreparationer udføres

Ind til ....

ESSO SERVICENTER

ved Kurt Jørgensen

Århusvej 96 – Randers – Tlf. 42 32 63
Benzin – olie – vask – smøring – auto-
udstyr – Quick-service udføres – Selv-
vask i automat eller egne båse

FLEMMINGS

CYKEL- OG KNALLERTSERVICE

Hadsundvej 6 . Randers . Tlf. 42 52 74
De førende mærker
i cykler og knallerter
1. kl.s reparationer udføres

Randers Styretojs Service

Støberigade – Randers – Tlf. 42 06 72

Alle reparationer udføres på eget
moderne værksted

Spec.: Alt i autodæk

B P service

ved A. Bjerre Petersen

Udbyhøjvej 7 – Randers – Tlf. 43 36 16
Benzin – olie – vask – smøring –
autoudstyr – dæk – batteriservice
Husk vor kiosk med aviser, blade og
tobaksvarer m. m.

Vi anbefaler ....

K. J. GLAS

Boulevardgården, hj. af Vinkelvej/Nørre
Alle – Randers – Tlf. 43 25 42
Alt indenfor glasarbejde samt vindues-
polering udføres

Tag brød med hjem
til kaffen – fra ...

»TJÆREBYVEJENS BAGERI«

ved J. P. Rasmussen

Tjærbyvej 32 . Randers . Telf. 42 31 44

Altid 1. kl.s lækkert brød og kager

Vi handler i ....

KIOSKEN

ved Grethe Andersen (ny indehaver)
Udbyhøjvej 89 – Randers – Tlf. 42 05 79
Aviser – uge- og månedsblade samt
stort udvalg i Tobaksvarer
ESSO benzin og olie

Det store udvalg i radio, TV
og grammofonplader – så ...

THORUPS EFTF VEB Q. HENRIKSEN & H. JACOBSEN
ØSTERVOLD/SLOTSGADE . RANDERS . TLF. 42 69 99

Vor leverandør er ...

JOMA CEMENTVARER

ved Mads Skammelsen

Kristrupvej 26 . Randers . Telf. 43 29 85
Alt i havefliser, kantsten samt plante-
sten, såvel farvede som ufarvede til
absolutte bundpriser

KØD køber man billigst
på Lervangen

LERVANGENS

SLAGTERFORRETNING

ved Ole Christensen

Lervangen 52, Randers. Telf. 42 67 48
Varerne bringes overalt

Hent ideer – og få dem realiseret i

SYSTUEN

ved Astrid Willumsen

V. Kirkestræde 14, Randers. Tlf. 43 30 17
Alt i omforandring – læg ind – læg ud
– læg op – læg ned – skindarbejde –
knapper og knaphuller

J. VALBJØRN

Kolonial – Vine – Delikatesser

Vestergade 68 – Vesterport – Randers
Telefon 42 38 99

Vi handler hos

THOMSENS FISK

Vestergade 22, Randers. – Tlf. 43 01 62
Alt i årstidens friske fiskesorter samt
konserves.

Hobro

Salonen for moderne hårkunst ....

FØTEXHUSETS

DAME- og HERRESALON

ved Anni og Toni Quaranta

Adelgade 73 – Hobro – Telf. 52 21 80

1. kl.s individuel behandling udføres

Det store udvalg i FARVER – LAKKER
samt TAPETER – så gå til ....

PER ELLINGSØE

Farvehandel

Adelgade 53 – Hobro – Tlf. 52 00 37

Vær prisbevidst – Køb til ....

UNO-X

ved Kr. Krogh

Skivevej 28 – Hobro – Telefon 52 19 42

Benzin – Olie – Vask – Smøring
Reparationer

Langå

Bredgade 62 . Langå

Salg og service af TV og radio m. m.
Reparationer
sædvanligvis fra dag til dag
Ring 46 15 67 – og bliv tilfreds

TANDLÆGERNE

HELLE og PER GÖTZSCHE

Bredgade 2 . Langå . Telf. 46 15 25

Skanderborg

Det store udvalg i legetøj samt
gaveartikler – finder De hos

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 . Skanderborg
Telefon 52 05 62

Vi handler i specialforretningen
med det store udvalg ...

GEDSØS FRUGTHUS

Adelgade 47 . Skanderborg

Telefon 52 18 33

Alt i årstidens frugt, grønt og blomster

modsatte er tilfældet. Med elegance spinder forfatteren tråde ud til et persongalleri så broget som en markedsplads. Gamle spor til Sveriges fjerneste hjørner følges op, og hos læseren vokser usikkerheden .... hvor vil forfatteren hen med dette puslespil? vil han narre sin læser? .... er der slet ikke nogen morder? Jo, morderen er der, men Vic Sunesons intrigenet lader først ved bogens slutning og med ubønhørlig logik morderen træde frem på skuepladsen.

En velskrevet og usædvanlig spændende kriminalroman i et miljø, der forekommer bekendt.

Forlaget har nu udsendt de to sidste bind i sæsonens abonnement.

Knud Rasmussen

»Et lille hus på landet«

179 sider. Kr. 17,75, ib. 22,75. I abonnement kr. 16,75, ib. 19,75.

Fremads Folkebibliotek Bogringen.

Knud Rasmussen, sikkert bedre kendt som Hjemmets populære brevkasseredaktør, Knud Rask, er københavner, men ikke mere med »K«, end at han sammen med sin familie realiserede den drøm, som mange har, men kun få får gjort til virkelighed – stå af ræset, flytte på landet og opleve glæden ved at se tingene gro, opleve vinden og vejrets skiften på nærmeste hold. Knud Rasmussen gjorde tilmed det, at han til glæde og inspiration for ligesindede nedfældede sine erfaringer. »Et lille hus på landet« udkom første gang i 1956 og genudsendes nu i en ny og billig udgave i Fremads Folkebibliotek.

Kamala Markandaya

»Vreden fra dybet«

På dansk ved Hagemund Hansen.

Omslagstegning af Penntti Melarti. 198 sider. Kr. 17,75, ib. 22,75. I abonnement kr. 16,75, ib. 19,75.

Fremads Folkebibliotek Bogringen.

Kamala Markandaya, Indiens store engelsksprogede forfatterinde, præsenterede sig første gang for danske læsere i 1954 med »Honning i et sold«, i 1955 udkom »Vreden fra dybet«, som nu genudsendes i en ny prisbillig udgave, og i 1971 forelå »Dæmningen dræbte dem«. Kamala Markandaya er på samme tid kosmopolit og inder til finger-spidserne. Handlingen i hendes romaner er da også hentet fra det Indien, hvor forvandling fra koloni til selvstændig stat og brydningerne mellem livsopfattelser stadig skaber så store

problemer. Denne proces som Markandaya har oplevet på nært hold, har hun formået digterisk sandt og værdifuldt at give udtryk for i sine bøger.

Klein- und Strassenbahnen-Welt

36 sider, ill. Ca. kr. 25,00

Die Märkische Lokomotivfabrik

28 sider, ill. Ca. kr. 10,00

Der Harz und seine Eisenbahnen

24 sider, ill. Ca. kr. 10,00

Verlag Werner Böttcher,

Hohe Str. 57, D 46 Dortmund

Vi har flere gange tidligere haft fornøjelsen at omtale de »småbøger«, forlaget udgiver om jernbaneforhold. Det er ikke den store litteratur, det er ikke de fede værker, men det er den helt rigtige jernbanelitteratur ud af et forlag, hvor alle fra direktør og ejer til det yngste kontorbud kun har et i tankerne: TOG. Derfor så gode bøger på så lidt plads, og derfor sælges de trods en tilsyneladende lidt rigelig pris. Der skal ikke siges noget om de enkelte værker, for vi kan anbefale dem alle.

Almanach 1971

92 sider, ill. Almanach Verlags-Gesellschaft, Landgraf-Philipps Anlage 52, D 61 Darmstadt. Ca. kr. 15,00.

Denne almanak er specielt udarbejdet for Deutsche Bundesbahn, og når man ser et så smukt stykke arbejde, undres man over, at DSB ikke forlængst har taget ideen op og udgivet noget let og godt om sig selv, som folk oven i købet vil give penge for !!! De væsentligste aspekter ved jernbaneriet set med den rejsendes øjne er behandlet, og det er spændende læsestof.

Dieselloks auf Kleinbahngleisen

32 sider, ill. Ca. kr. 15,00.

Die Schmalspurbahnen auf der Insel Rügen

16 sider, ill. Ca. kr. 8,00.

Verlag Zeunert, Hauptstrasse 10, D 317 Gifhorn.

Dieselloko er måske spændende som dokumentationsmateriale, men vel heller ikke meget mere for en dansker. Det er morsomt at se, at Kleinbahnen endda ikke er helt små. Op til 2.000 hestekraft pr. maskine, det er da værd at tale om.

Mere spændende er det sådan set at høre lidt fra Østtyskland, denne gang Rügen, hvor en privatbane har spor to steder på øen (750 mm) uden anden forbindelse end DR. Den ene bane har

Esbjerg

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Esbjerg

... og pengene sætter vi i

ARBEJDERNES LANDSBANK

Filialen i Esbjerg

Kongensgade 13

De får råd – når De går i banken

Forkort rejsen

med en lommeroman fra

JERNE KIOSKEN

Skolebakken 130 . Esbjerg . Tlf. 12 30 91

Aviser, uge- og månedsblade

Brande

Det store udvalg i moderigtige kvalitetsvarer for mandfolk – så

Gælder det legetøj, sa ...

BENTES LEGETØJ

Storegade 19 . Brande . Telf. 18 03 27

Det store udvalg i de førende mærker i legetøj og hobbyartikler

endda færefart. Det giver spændende læsestof og gode billeder, selv om nogle af strækningerne desværre er blevet helt eller delvis lukkede de sidste par år.

jas.

FORÅRS - JOURNALEN

FOR DE MED SANS FOR HUMOR

*De der straks bruger alt hvad de tjener
har en dybt neurotisk livsholdning*

Fjernskriveren har meddelt

På parkeringspladsen ved Skærbæk station hersker der stort kaos, når der er bankospil på Jernbanehotellet.

Der er mange hensyn at tage, når en station skal anlægges. Men hvem tænkte på bankospil for 100 år siden? I Skærbæk påtænkes det at nedlægge spor 1 og i stedet udbygge spor 3 og 4, hvorved parkeringspladsen kan udvides 5 m, og var det ikke en ide for DSBs kommercielle afdeling at holde bankospil til dækning af de her opståede udgifter?

Socialkontoret i Nykøbing Mors har modtaget en brochure fra DSB »En vellykket pensionsudflugt arrangeret af Dem og DSB«.

Fra Nykøbing Mors er der som bekendt først togforbindelse fra Skive, så kontoret er spændt på, hvordan DSB vil arrangere en sådan udflugt.

De go'e gamle dage

I 1908 i banernes tyske tid hed forstanderen i Hovslund Stratmann. Han var både en flink mand, og som det efterfølgende viser, tillige en opfindsom mand. Til tider var han lidt for tilbøjelig til at tage en lille en over tørsten, og det må have været tilfældet den aften, hvor han skulle møde næste morgen kl. 3. Han fortsatte i stedet sin morgenslummer, og som altid, der som her, når morgenvagten sover for længe, lod første morgentogs lokofører fløjten skingre gentagne gange, så hele byen kunne høre, at morgenvagten sov for længe. Fru Stratmann blev også vækket ved det vedvarende lokohyleri. Hun sprang ud af sengen og for ned på kontoret, men nu var Stratmann kommet på benene. Han bad sin kone blive på kontoret. Selv løb han ud til kromandens kvægfold, der lå lige op til stati-

onspladsen, og slap fire af køerne ud på banen. Efter denne bedrift lod han toget rangere gennem stationen, uden at køerne blev påkørt. For denne enestående bedrift modtog han senere en dusør på 25 mark!

Og - vort modersmål er dejligt

Men skrappt at lære for en fremmed. Særlig er forholdsordene meget uomgængelige, når man ikke ligefrem har dem i blodet:

Man lægger penge op ved at sætte dem i banken, på konto, eller de bruges til investering.

Man går hen i skolen, men op på rådhuset eller ud til vennerne.

Han slår i bordet, men på trommen eller op med kæresten og derefter til Søren.

Hvem har ikke ligget inde som soldat efter at have stået i lære.

Om aftenen går man i seng, men lægger man sig, er man syg.

Oh, fjerne barndomstid, som os forlod

- Nå, Louise, hvordan synes du så om at være konfirmeret?

- Ærligt talt, tante, så ønsker jeg somme tider min barndom igen!

Den dresserede mand

- Hvorfor kalder vi vort sprog for modersmålet, spurgte læreren, og en vaks elev mente:

- Det er jo nok fordi det er hende, der fører ordet - derhjemme!

Brat af slaget rammet

- Det så grimt ud, da Deres ganger slog Dem af. - Var det første gang, De red?

- Aldeles ikke! - Men skriv bare, at det - med garanti - var sidste!

Logik i de lokale lokaleforhold

- Jeg blev virkelig nervøs, da jeg så lys her i lejligheden, og så er det Dem, der holder gæstebud i vore stuer!

- Jamen, fruén forbød mig jo på det strengeste at tage nogen med på mit værelse!

Tabernaklets gamle orden

- Din far han skrabe - og samlede, og du bare splitter!

- Han var jo syg - havde samlemani!
- Og du er splittegal!

Hvortil

En ikke helt ædru mand forlangte ved billetsalget:

- En billet hjem til lilleemor.

- Hvor bor hun?

- Ja, de' ku' du godt li' at vide!

Ved indrejsen

- Medfører De pornografisk litteratur og billeder?

- Nej, jeg har aldrig ejet en pornograf!

Bliv millionær på 30 dage

Det er helt uforståeligt, at så mange altid er i pengevanskeligheder, når det er muligt at blive millionær på blot 30 dage, og man har en enøre til at starte med. Hav papir og blyant parat, og følg med fra begyndelsen, mens vi endnu har en- og toører. Altså den første dag en enøre, og så dobbelt op hver dag. Altså 2, 4, 8, 16 osv., og allerede på 30 dage når De millionen.

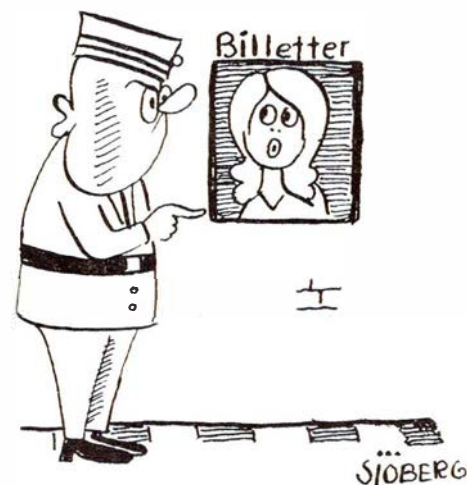
Så let er det?

Nærmest noget fra spor sex

En folketingsmand, Jens Busk, har for mange år siden udtalt, at næst efter kønsdriften er jernbanedriften den sværeste at administrere. Han kunne da godt have tilføjet, at til gengæld er den første tillige den morsomste!

- og så var der

den rejsende, der fik en god forbindelse.

- Retur?

- Nej, som gammel soldat aldrig tilbage tog.

Struer

Søndergades BP service

ved mekaniker Erik Christensen
Søndergade 31-33 . Struer . Tlf. 85 14 60
Benzin - olie - vask - autoudstyr -
quick-service samt reparationer ud-
føres. Spec.: Hjulafbalancering og
autotest på moderne apparatur ...

Tag brød med hjem til kaffen
fra ...

LINDEROTHs BAGERI

Danmarksgade 13 . Struer . Tlf. 85 03 08
1. kl.s lækkert brød og kager
Spec.: Sukkerfri bagværk
NB. Nu også åbent søndag

Oplev et virkelig hyggeligt Cafeteria
Lækkert smørrebrød - Varm mad -
Grill - Kaffe med hjemmebagt brød
Dagens ret: BILLIG!

ESTHER og HARRY HVIDBERG
Jernbanegade 11 . Struer
NU OGSÅ SPIRITUSBEVILLING

Kirkegade 3 - Struer - Tlf. 85 19 09

VESTERGADES KIOSK

ved Grete og Bent Nielsen
Vestergade 34 . Struer
Telefon 85 04 09 . 85 16 77
Aviser - uge- og månedsblade
samt stort udvalg i papirartikler

Holstebro

Holstebro

Vi handler med fordel hos ...

SPAR SELVBETJENING

ved Peer Haahr Larsen
Struervej . Holstebro . Tlf. 42 01 30
1. kl.s kolonial - konserver -
vine - spirituosa - tobakker
NB. Prøv vor gode kaffe ...

Ring efter gardinbussen
hos specialforretningen
med det store udvalg ...

Grønsgade 3 . Holstebro . Tlf. 42 28 25
Vi tager mål -
vi syr og hænger op for Dem

Ind til ...

ESSO servicenter

ved Søren Nielsen
Nørrebrogade 12-14 . Holstebro
Telefon 42 47 02
Selvtank og betjening - fuldaut. bilvask
kiosk - aviser - blade - is - chokolade
- tobaksvarer

Kolonial - vine - spirituosa
samt delikatesser, så ...

KØBMAND E. BRIXEN

Grønsgade 3 . Holstebro . Tlf. 42 09 00
NB. Prøv vor fine kaffe ...!

Viborg

Vi kører til ...

SHELL service

ved Kaj Olesen
Vesterbrogade 7 . Viborg . Tlf. 62 39 97
Benzin - olieskift - smøring samt
autoudstyr - quick-service udføres

TV-reparationer udføres på stedet -
I tilfælde, hvor reparation på vort spe-
cialværksted er påkrævet, har vi låne-
apparater i vognen

TAPDRUP RADIO

ved Jørn Nielsen
Randersvej 20 - Tapdrup - Tlf. 62 61 03
Spec.: Radiotelefon-service
Vi kommer overalt

Viborg

Ind til ...

ESSO BORGVOLD

ved Jens Erik Ager
Randersvej - Viborg - Tlf. 62 30 90
Benzin, olie, vask, smøring, autoudstyr
Autoreparationer udføres med faglig
garanti

Til hverdag som til fest anbefaler vi
BROPARKENS SMØRREBRØD
Viborg - Telefon 62 71 96

God daglig madpakke - uspecificeret
smørrebrød kr. 2,75 - Platter uden brød
kr. 8,00 - med brød kr. 10,00
Bringes overalt i byen

VIBORG DÆK- OG STYRETOJSCENTER A/S

Bossemagervej 9 - Viborg - Tlf. 627444
Dæk og styretøj samt bremsler

Velkommen hos ...

TEXACO service

ved Albæk Flensborg
Århusvej - Viborg - Tlf. 62 52 57
Benzin - olie - vask - smøring
autoudstyr - quick service udføres

Den prisbevidste husmor køber ind hos

WINTHER K MARKED

ved Knud Nygaard
Falkevej - Viborg - Telefon 62 41 33

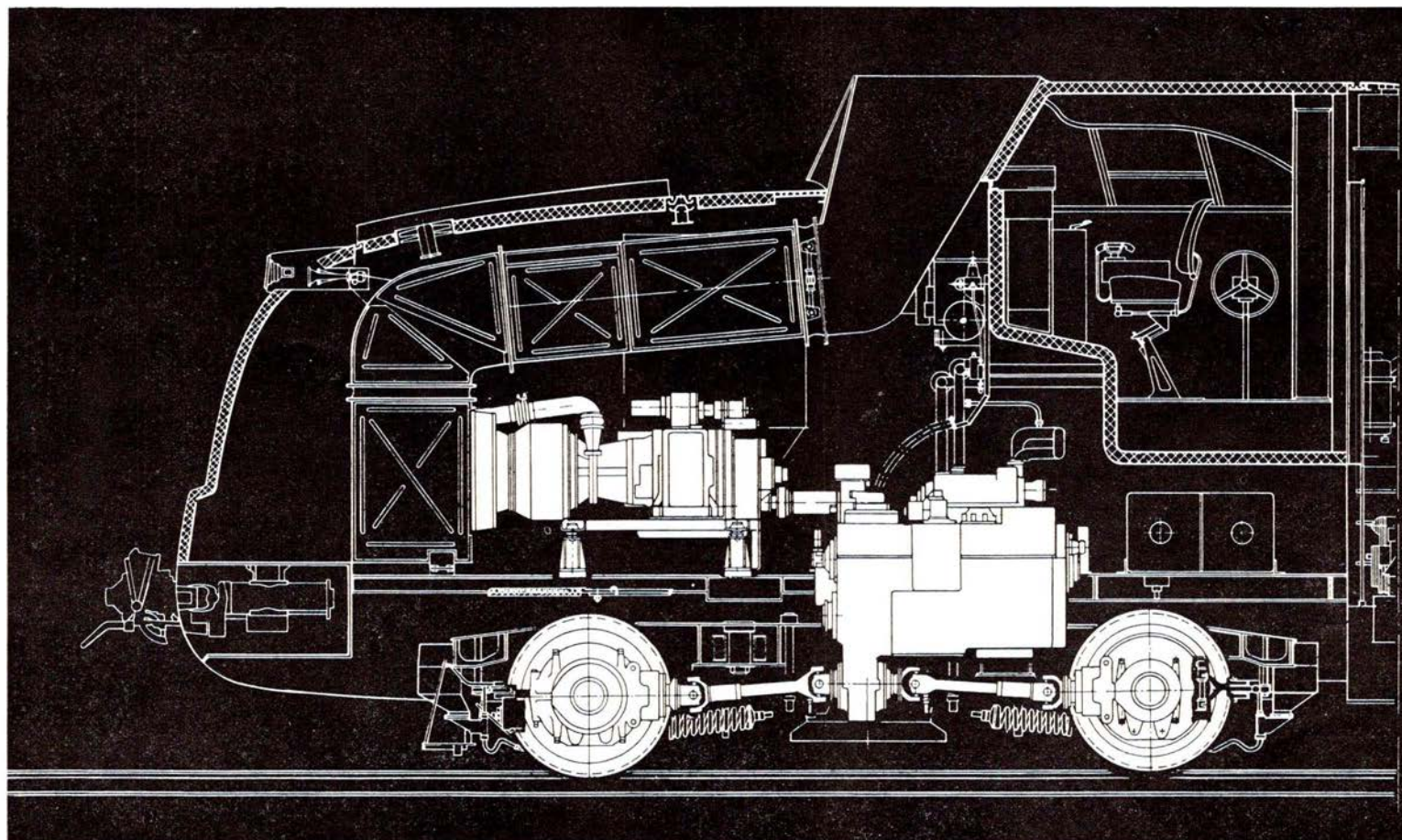
O. Bredgaard Jensen aut. forh.
Jyllandsgade 23 . Viborg . Tlf. 62 44 55
Alt servicearbejde udføres
på vort moderne værksted

Ringkøbing

RINGKJØBING LANDBOBANK

Aktieselskab
Telefon (07) 32 11 66

LYNTOG MED GASTURBINER

Den første gasturbine-maskinvogn af en serie på fem til de kendte komfortable TEE-tog er blevet leveret til DB fra M A N Werk Nürnberg. I stedet for den 1100 hk dieselmotor er vognen forsynet med en 2200 hk gasturbine.

M A N har derved bidraget til indledningen af en ny æra for jernbanetraktion. Disse maskinvogne er beregnet for indsats i Inter-City trafikken, som vil omfatte 10-delte enheder for hastigheder indtil 200 km/t.

M·A·N
WERK NÜRNBERG

grønbech & sønner as

Kristianiagade 8, 2100 København Ø
Telefon (01-76) Tria *6342